

Toimintakertomus 2024

Hollolan kunta

Elinvoiman palvelualue

Sisällys

Elinvoiman palvelualue	2
Tuloarviot ja määrärahat toteutuminen.....	3
Palvelualuejohtajan katsaus.....	5
Käyttötalouden menojen ja tulojen muutokset ja poikkeamat	7
Määrärahan toteutuminen vastuualueittain.....	9
Henkilöstö	10
Toiminnalliset tavoitteet (valtuustoon nähden sitovat tavoitteet).....	11
Ilmasto- ja ympäristötoimenpiteet.....	12
Osallisuus	13
Riskien hallinta.....	14
Investointien toteutuminen	18
Kadunrakennus ja muut yleiset alueet yhteensä.....	18
Talonrakennus.....	20
Vesihuoltolaitos	21
Irtain omaisuus	22
Elinvoiman palvelualue vastuualueittain	23
Elinvoiman hallinto	23
Työllisyyspalvelut	27
Kuntatekniikka	29
Kehitys- ja kaavoituspalvelut.....	31
Rakennus- ja ympäristövalvonta.....	34
Ruoka- ja siivouspalvelut.....	37
Vesihuoltolaitos	39
Talousarvion toteutuminen	41
Taseyksikön tilinpäätöslaskelmat	42
Vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot	45

Elinvoiman palvelualue

Vastuuhenkilö: Elinvoimajohtaja Heli Randell

Elinvoimavaliokunta

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	25 443 204 €	24 940 200 €	25 631 393 €	102,77 %	-691 193 €
Myyntituotot	10 108 135 €	10 436 900 €	10 277 111 €	98,47 %	159 789 €
Maksutuotot	426 520 €	345 000 €	281 988 €	81,74 %	63 012 €
Tuet ja avustukset	913 408 €	550 000 €	877 460 €	159,54 %	-327 460 €
Vuokratuotot	13 660 865 €	13 170 700 €	13 358 537 €	101,43 %	-187 837 €
Muut toimintatuotot	334 275 €	437 600 €	836 296 €	191,11 %	-398 696 €
Valmistus omaan käyttöön	56 587 €	50 000 €	93 175 €	186,35 %	-43 175 €
Toimintakulut	-25 603 307 €	-27 207 900 €	-26 544 126 €	97,56 %	-663 774 €
Henkilöstökulut	-6 038 997 €	-6 476 600 €	-6 274 207 €	96,88 %	-202 393 €
Palvelujen ostot	-11 882 396 €	-13 514 200 €	-12 473 159 €	92,30 %	-1 041 041 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 503 161 €	-3 438 700 €	-3 601 609 €	104,74 %	162 909 €
Avustukset	-1 492 770 €	-1 743 000 €	-1 412 135 €	81,02 %	-330 865 €
Muut toimintakulut	-2 685 982 €	-2 035 400 €	-2 783 015 €	136,73 %	747 615 €
TOIMINTAKATE	-103 516 €	-2 217 700 €	-819 557 €	36,96 %	-1 398 143 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-309 397 €	-305 100 €	-304 488 €	99,80 %	-612 €
VUOSIKATE	-412 913 €	-2 522 800 €	-1 124 045 €	44,56 %	-1 398 755 €
Poistot ja arvonalentumiset	-10 024 894 €	-8 052 700 €	-8 105 742 €	100,66 %	53 042 €
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 262 016 €	-8 052 700 €	-7 755 309 €	96,31 %	-297 391 €
Kertaluonteiset poistot	-806 207 €		-326 808 €		326 808 €
Arvonalentumiset	-956 671 €		-23 625 €		23 625 €
Poistoero, varausten ja rahastojen muutokset		250 000 €			250 000 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-10 437 806 €	-10 325 500 €	-9 229 788 €	89,39 %	-1 095 712 €

Tuloarviot ja määrärahat toteutuminen

Elinvoiman palvelualueen sitovuus valtuustoon nähden on toimintakate.

Elinvoiman palvelualue (ilman VHL)

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	21 021 049 €	20 318 500 €	20 918 097 €	102,95 %	-599 597 €
Myyntituotot	5 698 149 €	5 815 200 €	5 577 887 €	95,92 %	237 313 €
Maksutuotot	426 520 €	345 000 €	281 988 €	81,74 %	63 012 €
Tuet ja avustukset	901 239 €	550 000 €	863 388 €	156,98 %	-313 388 €
Vuokratuotot	13 660 865 €	13 170 700 €	13 358 537 €	101,43 %	-187 837 €
Muut toimintatuotot	334 275 €	437 600 €	836 296 €	191,11 %	-398 696 €
Valmistus omaan käyttöön	56 587 €	50 000 €	93 175 €	186,35 %	-43 175 €
Toimintakulut	-23 032 826 €	-24 649 500 €	-24 034 519 €	97,51 %	-614 981 €
Henkilöstökulut	-5 967 547 €	-6 402 300 €	-6 192 312 €	96,72 %	-209 988 €
Palvelujen ostot	-9 590 143 €	-11 178 800 €	-10 183 847 €	91,10 %	-994 953 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 305 177 €	-3 298 400 €	-3 471 616 €	105,25 %	173 216 €
Avustukset	-1 492 770 €	-1 743 000 €	-1 412 135 €	81,02 %	-330 865 €
Muut toimintakulut	-2 677 189 €	-2 027 000 €	-2 774 609 €	136,88 %	747 609 €
TOIMINTAKATE	-1 955 189 €	-4 281 000 €	-3 023 246 €	70,62 %	-1 257 754 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 155 €		383 €		-383 €
VUOSIKATE	-1 959 345 €	-4 281 000 €	-3 022 863 €	70,61 %	-1 258 137 €
Poistot ja arvonalentumiset	-8 262 029 €	-6 294 500 €	-6 265 368 €	99,54 %	-29 132 €
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 499 151 €	-6 294 500 €	-5 914 935 €	93,97 %	-379 565 €
Kertaluonteiset poistot	-806 207 €		-326 808 €		326 808 €
Arvonalentumiset	-956 671 €		-23 625 €		23 625 €
Poistoero, varausten ja rahastojen muutokset		250 000 €			250 000 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-10 221 374 €	-10 325 500 €	-9 288 231 €	89,95 %	-1 037 269 €

Vesihuoltolaitoksen sitovuus valtuustoon nähden on tilikauden yli/alijäämä

Hollolan Vesihuoltolaitos

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	4 422 155 €	4 621 700 €	4 713 296 €	101,98 %	-91 596 €
Myyntituotot	4 409 986 €	4 621 700 €	4 699 224 €	101,68 %	-77 524 €
Tuet ja avustukset	12 169 €		14 072 €		-14 072 €
Toimintakulut	-2 570 482 €	-2 558 400 €	-2 509 607 €	98,09 %	-48 793 €
Henkilöstökulut	-71 450 €	-74 300 €	-81 895 €	110,22 %	7 595 €
Palvelujen ostot	-2 292 253 €	-2 335 400 €	-2 289 312 €	98,03 %	-46 088 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-197 985 €	-140 300 €	-129 993 €	92,65 %	-10 307 €
Muut toimintakulut	-8 793 €	-8 400 €	-8 406 €	100,08 %	6 €
TOIMINTAKATE	1 851 673 €	2 063 300 €	2 203 689 €	106,80 %	-140 389 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-305 241 €	-305 100 €	-304 871 €	99,92 %	-229 €
VUOSIKATE	1 546 432 €	1 758 200 €	1 898 818 €	108,00 %	-140 618 €
Poistot ja arvonalentumiset	-1 762 865 €	-1 758 200 €	-1 840 375 €	104,67 %	82 175 €
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 762 865 €	-1 758 200 €	-1 840 375 €	104,67 %	82 175 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-216 433 €		58 443 €		-58 443 €

Elinvoiman palvelualue

Palvelualuejohtajan katsaus

Palvelualueen työt ovat edenneet suunnitellusti. Vastuualuekohtainen toteutuma on esitelty raportin myöhemmissä osissa.

Palvelualueen valmiussuunnitelma on hyväksytty. Suunnitelma on luonteeltaan päivittyvä. Edessä on suunnitelman liitteiden viimeistely ja erilaisiin harjoituksiin ja koulutuksiin osallistuminen.

Strategisten hankkeiden toteutuma vastaa pääosin vuoden 2024 tavoitteita. Hankkeet raportoidaan erillisohjeen mukaan. Keskuskortteleiden kumppanuussopimus päätettiin joulukuussa kunnanhallituksen päätöksellä. Keskustan osalta uusien toteutusvaihtoehtojen selvittäminen on käynnissä. Keskuskortteleiden kaava ja viraston purkamislupa ovat lainvoimaisia. Purkutyö on käynnistynyt helmikuun 2025 alussa.

Elinkeinopalveluissa on otettu käyttöön sijoittumispalvelun toimintamalli kasvuun ja kehittämiseen. Loppuvuonna elinvoimanyrkki on tehnyt aktiivista työtä uusien sijoittujien hankkimisessa.

Maanhankinnan aktivointi on palvelualueen tärkeimpiä tehtäviä, jotta varmistetaan uusien asuinalueiden toteutus ja yritysalueiden laajentaminen. Talousarvion laadinnan yhteydessä arvioitiin, että uusien alueiden toteutumismahdollisuudet tyrehtyvät ennen vuosikymmenen loppua, jos maanhankinnassa ei päästä eteenpäin. Maanhankinnan edistyminen on pitkäjänteistä työtä.

MAL-sopimuskauden 2024-2027 neuvottelut saatiin päätökseen. Osapuolten välinen sopimus allekirjoitettiin 10.12.2024.

Investointiohjelman toteutus eteni lähes suunnitellusti kuntatekniikan ja vesihuollon investointien määrärahan osalta. Rakennuksiin liittyvät investoinnit alittuivat noin 1,4 miljoonaa euroa, syynä uimahallin kustannusten kohdistuminen ennakoidusta poiketen enemmän vuodelle 2025. Kustannustoteutumaa on eritelty enemmän tekstin osiossa investoinnit. Maanhankinta on edennyt siten, että määrärahaa on käytetty tavoitteen mukaisesti.

Uimahallin peruskorjaus alkoi toukokuussa. Kunnallistekniikan puolella Sorvasen alueen kunnallistekniikan toteutus alkoi ja jatkuu vuonna 2025. Hopeakallio-Paassilta II alueen esirakentaminen painottui suunniteltua enemmän vuodelle 2024. Investointiosan toteutumasta, samoin kuin maanhankintakohteista on kerrottu jäljempänä.

Kunnan metsien hoito ja hakkuut etenivät suunnitellusti. Linjaliikenteessä toteutettiin Hollolan liikenteen palvelutasotarkastelu sekä annettiin lausunto Lahden seudun liikenteen joukkoliikennestrategiasta. Myös oman palveluliikenteen laajuutta tarkasteltiin.

Kunta aloitti toukokuussa 2024 toisen Kunta-Helmi hankkeen, jossa kunnostetaan elinympäristöjä neljällä luonnonsuojelualueella ja kartoitetaan merkittyjen alueiden lähiympäristöjä yhteistyössä asiantuntijoiden ja yhdistysten kanssa. Hanke on osa Monta luontoa – Monta mahdollisuutta, Luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelman kokonaisuutta.

Palvelukuvaus

Elinvoiman palvelualue edesauttaa monipuolisten asumismahdollisuuksien syntymistä ja huolehtii yritysten toimintaedellytysten kehittämisestä. Palvelualue tuottaa asumisen ja elinkeinoelämän tarvitsemat maankäytön ja kuntatekniikan palvelut, sekä vastaa palveluliikenteen sekä rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisen palveluiden järjestämisestä. Lisäksi palvelualue huolehtii työllisyysasioista, elinkeinotoimen tehtävistä, muista joukkoliikennepalveluista (LSL) sekä päiväkotien ja koulujen ruoka- ja siivouspalveluista.

Yhtenä osakokonaisuutena vastuualueen käyttötaloudessa on varattu budjetti kunnan kiinteistöasioiden hoitoon (pl investoinnit, jotka tilataan erikseen). Työt tilataan Hollolan Tilapalvelut Oy:ltä.

Palvelualue toimii elinvoimavaliokunnan ohjauksessa tuottaen tehokkaita, taloudellisia ja asiakaslähtöisiä palveluita pääasiassa kuntalaisille. Elinvoimavaliokunnan alaisuudessa toimii seitsemän vastuualuetta: kehitys- ja kaavoituspalvelut, kuntatekniikka, rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu, vesihuoltolaitos, ruoka- ja siivouspalvelut, työllisyyspalvelut sekä elinvoiman hallinto (sis. elinkeinopalvelut ja joukkoliikenne).

Palvelualueen organisaatioon kuuluu ympäristöterveydenhuollon taseyksikkö. Ympäristöterveydenhuolto toimii ympäristöterveyslautakunnan alaisuudessa, joka hyväksyy taseyksikön talousarvion. Ympäristöterveyslautakunnan alaiset vastualueet ovat: eläinlääkintähuolto, terveydensuojelu sekä ympäristöterveydenhuollon hallinto ja lautakunta. Ympäristöterveydenhuolto palvelee seudullisesti 8 kunnan tarpeita. Taseyksikön määrärahat sisältyvät kunnanhallituksen alaisten yksiköiden käyttösuunnitelmaan.

Palvelusuunnitelma 2024

Palvelualue jatkaa normaalia toimintaansa. Vastuualuekohtaisissa palvelusuunnitelmissa on esitetty muutokset vuoteen 2023 verrattuna sekä pääpiirteiset palvelusuunnitelmat vuosille 2025-2027. Palvelualueen strategisten hankkeiden toteutusta varten on rekrytoitu vuonna 2023 kaavasuunnittelija, projektiasiantuntija, määräaikainen ympäristötarkastaja sekä tehty kehityspäällikön tehtävään liittyvät järjestelyt. Resurssilisäys näkyy strategisten hankkeiden suunnitelmien totutusten etenemisenä.

Kunnan kehityksen ja tulevaisuuden kannalta tärkeimmät tehtävät ovat maanhankinnassa onnistuminen ja kuntakeskustan kehittäminen. Maanhankinnan pohjalta toteutetaan asumisen ja yrittämisen alueita strategisen yleiskaavan ohjaamana. Keskustan kehittämisen tavoitteena on parantaa kuntakeskuksen vetovoimaa, luoda kuntakeskuksesta hollolalaisten yhteinen asioinnin ja oleskelun paikka sekä houkutella alueelle lisää palveluja. Strategisten hankkeiden rahoitus ja tavoitteet mukaan lukien elinvoiman palvelualue löytyvät kunnanhallituksen alaisesta talousarvioesityksestä.

Vuonna 2024 ja tulevina vuosina jouduttaneen esittämään, että maapoliittisen ohjelman mukaan otetaan kaikki maanhankintakeinot käyttöön, jotta maanhankinnan strategisen hankkeen tavoitteet saadaan toteutettua. Kohteet tuodaan erikseen päätöksentekoon. Tavoite on varmistaa uusien asuinalueiden toteutus ja yritysalueiden laajentaminen. Tämän hetken arvion mukaan uusien alueiden toteutusmahdollisuudet tyrehtyvät ennen vuosikymmenen loppua, jos maanhankinnassa ei päästä eteenpäin huomioiden kunnan talous.

Kuntakeskuksen kehittäminen jatkuu Keskustakortteleiden kaavatyön valmistelulla hyväksymistä varten ja vanhan virastotalon purkamisella. Samaan aikaan edistetään Hollola-talon suunnittelua.

MAL-sopimuskauden 2024-2027 neuvottelut ovat alkaneet valmistelutyöllä kesäkuussa 2023. Valtion kanssa neuvottelut alkavat syyskuussa 2023. Tavoitteena on, että neuvottelut valmistuvat keväällä 2024, jonka jälkeen sovittujen toimenpiteiden toteutus alkaa/jatkuu edelliseltä sopimuskaudelta.

Ilmastosuunnitelma toteutetaan kuuden kunnan Asikkala, Hartola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Padasjoki ja Sysmä yhteisen hankkeen puitteissa. Hanke kestää kesäkuusta 2023 maaliskuuhun 2025. Hankkeen rahoitusavustus on 100 %. Suunnitelmat toteutetaan jokaiselle kunnalle omanaan. Hollolan kunnan osuuteen sisältyy strategisen hankkeen mukaan priorisointi HINKU-tavoitteista.

Kunnan metsien hoitoa ja hakkuita toteutetaan metsäsuunnitelmien mukaisesti vuosittain.

Investointiohjelman toteutuksella vastataan sekä kuntatekniikan, vesihuollon, palvelujen (kiinteistöt) ja väestön ja elinkeinoelämän tarpeisiin

Käyttötalouden menojen ja tulojen muutokset ja poikkeamat

Elinvoiman palvelualueen (pois lukien vesihuoltolaitos) talousarvion käyttötalouteen varatut määrärahat toimintakulujen osalta olivat 24,6 miljoonaa euroa. Toimintakulujen toteuma oli 97,5 prosenttia. Tuotot toteutuivat yli budjetin ollen 21 miljoonaa euroa, toteuma oli 103,2 prosenttia. Toimintakate oli 1,3 miljoonaa euroa parempi kuin talousarvio.

Kuntatekniikan toimintatuotot toteutuivat 444 tuhatta euroa budjetoitua paremmin, valmistus omaan käyttöön toteutui 43 tuhatta euroa suurempana. Tuottojen ylitys muodostui pääasiassa talousarviossa huomioimatta jääneistä kaivulupamaksuista, jotka koostuvat pääosin kuituoperaattorien töistä.

Kuntatekniikan toimintakulut kokonaisuudessaan alittuivat 94 tuhatta euroa, kuntatekniikan nettoalituksen ollessa yhteensä oli 581 tuhatta euroa. Kulut alittuivat liikuntapalveluissa 61 tuhatta euroa, varikolla 37 tuhatta euroa ja puistot- ja yleiset alueet 59 tuhatta euroa. Kulut ylittyivät kuntatekniikan hallinnossa ja liikennealueilla yhteensä 64 tuhatta euroa.

Liikennepalvelujen talousarvio alittui vuodelta 2024 kulujen osalta 36 tuhatta euroa, tuottojen osalta 78 tuhatta euroa. Nettokustannusten ylitystä oli 42 tuhatta euroa. Lipputulot tipahtivat hieman edellisestä vuodesta.

Työllisyyspalveluiden toimintakate alittui 599 tuhatta euroa. Tuotot ylittyivät 142 tuhatta euroa, johtuen mm. TE24 hankkeen valtionavustuksesta. Työllisyyspalveluissa työmarkkinatukimenot alittuivat 268 tuhatta euroa. Kuntalisä, kesätyöseteleiden määrärahoista ja ulkopuolisia palveluita jäi käyttämättä 111 tuhatta euroa. Työllistämisestä ja kuntakokeilusta jäi käyttämättä, mutta työllisyyspalvelun toiminnan ja TE 24 hankkeen kulut ylittyivät.

Kehitys- ja kaavoituspalveluiden toimintatuotot toteutuivat 87 tuhatta euroa pienempinä ja menot alittuivat 148 tuhatta euroa, nettoalituksen ollessa 61 tuhatta euroa. Kaavoituksessa mm. palvelujen ostot olivat budjetoitu pienemmät. Metsäasioiden vuoden 2024 hoidon kulut olivat 108 tuhatta euroa, tulot 381 tuhatta euroa ja netto 273 tuhatta euroa. Maaomaisuuden puunmyyntitulot alittivat 169 euroa budjetoidun tuoton.

Rakennusvalvonnan tulot ylittyivät noin 29 tuhatta euroa ja kulut alittuivat 40 tuhatta euroa. Palveluiden ostoissa saatiin säästöä.

Ruoka- ja siivouspalvelujen toimintakulut alittuivat 45 tuhatta euroa ja toimintatuotot alittuivat 66 tuhatta euroa, nettoalituksen ollessa 21 tuhatta euroa. Tuottojen alitus johtui ruokapalvelun tuottojen jäätyä 97,7 prosenttiin tavoitteesta. Vastaavasti kulujen alitukseen merkittävimmin vaikutti arvioitua pienemmät siivouspalvelun henkilöstökulut ja tarvikekulut.

Kiinteistöpalveluissa tuotot ylittyivät 48 tuhatta euroa. Kulujat ylittyivät 90 tuhatta euroa mm. leasingvuokrista johtuen.

Vesihuoltolaitoksen tulot ylittyivät 93 tuhatta euroa ja kulut alittuivat 49 tuhatta euroa. Kokonaisuutena vesihuoltolaitoksen tilinpäätös oli 58443 euroa ylijäämäinen.

Investointimenojen muutokset ja poikkeamat

Kuntatekniikka

Investointien osalta valtuuston sitovuustasolla toteutunut 93,3 prosenttia, investoinnit jäivät 334 102 euroa alle talousarvion.

Suurimmat euromääräisten poikkeamien syyt kuntatekniikan investoinneissa olivat seuraavat

- Hopeakallion alueen/Paassilta II:n itäpuoli, alueen esirakentamisen toteutuksen pääpaino siirtyi vuodelta 2024 vuodelle 2025
- Sorvasen alueen totutus alkoi suunniteltua myöhemmin, ja toteutuksen pääpaino siirtyi vuodelle 2025. Hopeakallio/Paassilta ja Sorvasen alueen kustannusten toteutumaa yhteensovitettiin estämään investointimäärärahan ylitys
- Perhoslehto III päällystyskustannus oli ennakoitua pienempi
- urapaikkaukset ja uudelleen päällystämiset ylittyivät, koska työmäärät tarkentuivat keväällä. Päällystysten osalta kustannukset on pyritty sovittamaan kokonaisuuteen.

Talonrakennus

Investointien talousarviossa vuodelle 2024 ei ole huomioitu Hollola-talon suunnittelukustannuksia 1,2 miljoonaa euroa. Valtuusto on hyväksynyt 23.9.2024 kokouksessa talousarviomuutoksen 1,2 miljoonaa euroa investointien määrärahaan talonrakennus, uudisrakentaminen.

Hollolan Tilapalvelu Oy toteutti vuoden aikana pääosin rakentamishankkeen 2024 investoinnit ja PTS-hankkeet suunnitelman mukaisesti, sekä tarvittavat kiinteistöjen ylläpito- ja korjaustoimenpiteet. Kunnanviraston purkuhanketta ei toteutettu.

Merkittävimmät investointihankkeet olivat uimahallin peruskorjaushanke, Salpakankaan koulun B- ja C- osien hankkeet, Hämeenkosken koulun-, Kalliolan päiväkodin ja Herralan koulun LED-hankkeet, sekä ilmanvaihtokoneiden energiatehokkuushankkeet ja Satulinnan päiväkodin pysäköintialueen muutoshanke.

Merkittävimmät PTS- korjaushankkeet olivat Heinsuon ja Kalliolan koulun LED- hankkeet ja Hämeenkosken päiväkodin lattioiden korjaushanke.

Vesihuoltolaitos

Investointeja tehtiin 3,05 miljoonan euron edestä, mikä oli noin 150 000 euroa alkuperäistä talousarviota (3,2 miljoonaa euroa) vähemmän.

Norolantien hulevesiviemäröinnin rakentaminen ja vesihuoltoverkoston saneeraus viivästyi vuonna 2023, jolloin sen rakentaminen ja kustannukset siirtyivät vuodelle 2024 niin, että budjetoidut määrärahat ylittyivät noin 130 000 euron edestä.

Pennasantien ja Naavapolun vesihuoltoverkoston rakentaminen saatiin toteutettua ennakoitua selvästi edullisemmin (kustannukset 410 000 euroa, budjetoitu 700 000 euroa).

Sorvasen asuinalueen rakentaminen aloitettiin vasta loppuvuodesta niin, että noin 430 000 euroa vuodelle 2024 varatuista määrärahoista jäi käyttämättä.

Salpakankaan teollisuusalueen vesihuollon saneerausaluetta laajennettiin alkuperäisestä, minkä lisäksi puutteellisten lähtötietojen sekä ennakoimattomien olosuhteiden vuoksi työmaalla syntyi lisäkustannuksia niin, että kohteen kokonaiskustannukset ylittivät sille varatut määrärahat 590 000 euroa. Salpakankaan teollisuusalueen saneerausurakan alkuvaiheen urakkasumma 758 000 euroa nousi lopulta 1 090 000 euron kokonaiskustannuksiin.

Investointien toteutuksessa pysyttiin kuitenkin kokonaisuutena hyvin vesihuoltolaitoksen talousarviossa.

Määrärahan toteutuminen vastualueittain

Kuntatekniikka

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	419 592 €	361 500 €	805 635 €	222,86 %	-444 135 €
Valmistus omaan käyttöön	56 587 €	50 000 €	93 175 €	186,35 %	-43 175 €
Toimintakulut	-2 476 952 €	-2 792 100 €	-2 698 302 €	96,64 %	-93 798 €
TOIMINTAKATE	-2 000 772 €	-2 380 600 €	-1 799 492 €	75,59 %	-581 108 €

Elinvoiman hallinto

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 302 421 €	1 150 000 €	1 248 141 €	108,53 %	-98 141 €
Toimintakulut	-3 202 902 €	-3 325 900 €	-3 411 703 €	102,58 %	85 803 €
TOIMINTAKATE	-1 900 481 €	-2 175 900 €	-2 163 562 €	99,43 %	-12 338 €

Työllisyyspalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	611 206 €	694 000 €	828 201 €	119,34 %	-134 201 €
Toimintakulut	-3 028 449 €	-3 697 400 €	-3 232 874 €	87,44 %	-464 526 €
TOIMINTAKATE	-2 417 243 €	-3 003 400 €	-2 404 672 €	80,07 %	-598 728 €

Kehitys- ja kaavoituspalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 675 962 €	1 508 900 €	1 421 505 €	94,21 %	87 395 €
Toimintakulut	-1 630 001 €	-1 914 500 €	-1 766 530 €	92,27 %	-147 970 €
TOIMINTAKATE	45 961 €	-405 600 €	-345 025 €	85,07 %	-60 575 €

Rakennus- ja ympäristövalvonta

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	202 605 €	255 000 €	283 825 €	111,30 %	-28 825 €
Toimintakulut	-879 543 €	-881 900 €	-842 006 €	95,48 %	-39 894 €
TOIMINTAKATE	-676 938 €	-626 900 €	-558 182 €	89,04 %	-68 718 €

Kiinteistöpalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	12 715 838 €	12 216 300 €	12 263 951 €	100,39 %	-47 651 €
Toimintakulut	-7 778 885 €	-7 921 900 €	-8 011 930 €	101,14 %	90 030 €
TOIMINTAKATE	4 936 953 €	4 294 400 €	4 252 021 €	99,01 %	42 379 €

Siivous- ja ruokapalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	4 093 424 €	4 132 800 €	4 066 839 €	98,40 %	65 961 €
Toimintakulut	-4 036 094 €	-4 115 800 €	-4 071 173 €	98,92 %	-44 627 €
TOIMINTAKATE	57 330 €	17 000 €	-4 334 €	-25,50 %	21 334 €

Henkilöstö

Elinvoiman palvelualue

	TP 2022	TP 2023	TP2024	Muutos
Vakinaiset (Ikm)	98	105	110	5
Määräaikaiset (Ikm)	14	7	15	8
Työllistetyt (Ikm)	41	37	13	-24
Yhteensä (Ikm)	153	149	138	-11
Henkilötyövuodet	144	144	135	-9
Sairauspoissaolo -%	4,42 %	4,15 %	7,06 %	2,91 %
Työtapaturmapoissaolo -%	0,40 %	6,30 %	0,05 %	-6,25 %
Koulutuspoissaolo -%	0,53 %	0,85 %	0,82 %	-0,03 %

Toiminnalliset tavoitteet (valtuustoon nähden sitovat tavoitteet)

Palvelualue Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Elinvoiman palvelualue Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2024
Vanhan virastotalon purkaminen Keskuskorttelissa korttelin A, Hollola talon, jatkotoimenpiteistä päättäminen.	Virastotalo purettu Hollola-talon suunnittelu käynnistetty	Kehityspäällikkö, elinvoimajohtaja	Viraston purkamislupa ja Keskuskorttelien asemakaava lainvoimaisia. Purkutyö käynnistyy 2025 alussa. Suunnittelua tehty 10/2024 saakka, jolloin päätetty keskeyttää yhteistyö ja suunnittelu kehittäjäkumppanin kanssa. Keskuskorttelien uusien toteutusvaihtoehtojen selvittäminen käynnissä.
Valmistelutyö Päijät-Hämeen työllisyysalueen aloittamiseksi toteutuu.	Päijät-Hämeen työllisyysalue aloittaa 1.1.2025	Työllisyysaluejohtaja	Päijät-Hämeen työvoimapalvelut aloittivat viranomaistoiminnan 1.1.2025
Kunnan rakennusjärjestyksen päivittäminen uuden rakentamislain mukaiseksi	Rakennusjärjestyksen laatiminen, ehdotusvaihe ja hyväksymiskäsittely 2024 aikana. Rakennusjärjestyksen voimaantulo 1.1.2025	Kehityspäällikkö	Rakennusjärjestyksen ehdotusvaihe laadittu ja ollut nähtävillä 11-12/2024. Hyväksymiskäsittely 02-03/2025. Rakentamislain viimeisimmät muutokset varmistuivat vasta joulukuussa, mikä viivästytti myös rakennusjärjestyksen valmistelua.

Ilmasto- ja ympäristötoimenpiteet

Vastuualue	Elinvoiman palvelualue
Toimenpide	Kuntien ilmastosuunnitelmat
Kuvaus	Kunnalle laaditaan ilmastosuunnitelma, jolla on vertailuarvo muihin maakunnan kuntien suunnitelmiin.
Tavoiteaikataulu	2024
Vastuutaho	Annariina Keto
Toteuma 31.12.2024	Hollolan kunnan ilmastosuunnitelma on hyväksytty valtuuston kokouksessa 9.12.2024 ja viedään käytännön toteutukseen vuodesta 2025 alkaen. Samalla vahvistetaan teeman mukaista viestintää kuntatoimijoille. Suunnitelman seuranta toteutetaan kaksi kertaa vuodessa ilmastotyöryhmän toimesta. Maakunnallista vertailua ja seuranta tehdään kerran vuodessa.

Vastuualue	Elinvoiman palvelualue
Toimenpide	Hollolan vaikuttavimmat ilmasto- ja ympäristöteot
Kuvaus	Listauksen päivittäminen ja täytön kehittäminen kunnassa kaikilla palvelualueilla.
Tavoiteaikataulu	2024
Vastuutaho	Annariina Keto
Toteuma 31.12.2024	Vuosittain kirjattavat toimenpiteet kirjataan jatkossa vastaamaan hyväksytyin ilmastosuunnitelman toimia. Talousarvioonkin kirjatulla toimenpiteillä toteutetaan ilmastosuunnitelman tavoitetta.

Vastuualue	Elinvoiman palvelualue
Toimenpide	Kaupunkipyöräjärjestelmän laajentaminen Hollolaan Lahdesta
Kuvaus	MAL-sopimuksen suunnitelman mukaisesti selvitetään yhteistyömallin mahdollisuus ja tarvittavat resurssit (talous, henkilötyötunnit).
Tavoiteaikataulu	2024
Vastuutaho	Annariina Keto
Toteuma 31.12.2024	Keskusteluja käydään järjestelmän laajentamisesta Lahden kaupungin kanssa alkuvuodesta 2025. Kirjaus on listattu KÄPY-edistämishjelmaan.

Vastuualue	Elinvoiman palvelualue
Toimenpide	Monta luontoa – Monta mahdollisuutta luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelma 2023-2025 (kh 18.9.2023)
Kuvaus	Esitetyt toimenpiteet vuodelle 2024 ohjelmassa, mm. suo ympäristön parantaminen rakenteilla.
Tavoiteaikataulu	2024
Vastuutaho	Annariina Keto
Toteuma 31.12.2024	Kehittämissuunnitelma on edennyt suunnitelmien mukaisesti vuoden 2024 aikana muutamaa kohtaa lukuun ottamatta, jossa aikataulu on siirtynyt vuodelle 2025. Kahteen suunniteltuun kohteeseen saatiin rahoitusta: Kunta-Helmi hanke ja Soisalmensuon ylitysrakenne.

Vastuualue	Elinvoiman palvelualue
Toimenpide	Selvitetään ja valmistellaan sähköiseen ajoneuvokalustoon siirtymistä osittain Hollolan LSL-linjoilla yhdessä LSL:n kanssa.
Kuvaus	Osana Hollolan palvelutaso-/linjastomäärittelyä ja tulevaa kilpailutusvalmistelua varten selvitetään päästöttömiä energiaratkaisuja.
Tavoiteaikataulu	2024
Vastuutaho	Seppo Tiainen/LSL
Toteuma 31.12.2024	Seudullinen kilpailutusvalmistelu on käynnistynyt LSL:n johdolla, sopimukset voimaan 6/2026.

Osallisuus

Vastuualue	Kuntatekniikka
Toimenpide	Vuonna 2024 kunnostettavan leikkipuiston suunnittelu
Kuvaus	Asukkaat osallistuvat valittavan leikkipuiston suunnitteluun, ja sitä kautta osallistuvat budjetin laadintaan toteutusta varten.
Tavoiteaikataulu	Kevät-kesä 2024
Vastuutaho	Sauli Tiensuu
Toteuma 31.12.2024	Katinkullankujan leikkipaikka valmis.

Vastuualue	Hallinto
Toimenpide	Kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeen Kestävästi koulutiellä hanke
Kuvaus	Koululaisten osallistaminen
Tavoiteaikataulu	2024 - 2025
Vastuutaho	Annariina Keto
Toteuma 31.12.2024	Kestävästi koulutiellä - kokonaisuutta edistetään yhteistyössä sivistys- ja hyvinvoinnin palvelualueen kanssa. Pohjat koulujen kestävä liikumisen suunnitelmiin on laadittu ja esitelty kouluille, jotka laativat suunnitelmat valmiiksi vuoden 2025 aikana. Suunnitelmat esitellään kevään lapsiparlamentissa.

Vastuualue	Hallinto
Toimenpide	Heinsuon urheilukeskuksen kehityssuunnitelma
Kuvaus	Laaja sisäinen osallistaminen tarvittavista toiminnoista
Tavoiteaikataulu	Kevät 2024
Vastuutaho	Sauli Tiensuu
Toteuma 31.12.2024	Tilattu yleissuunnitelma ja tehty hankintapäätös 5/2024.

Vastuualue	Hallinto
Toimenpide	Terveystien virkistyspalvelualue, soraomnttu
Kuvaus	Alueen suunnitteluun osallistuminen, esim. nimikilpailu
Tavoiteaikataulu	2024
Vastuutaho	Sauli Tiensuu
Toteuma 31.12.2024	Yleissuunnitelma laadittu. 1. vaiheessa rakennettava koirapuisto saatiin vuoden vaihteeseen mennessä valmiiksi. Toteutus vaiheistettu useammalle vuodelle.

Riskien hallinta

Riski	Ilmeneminen (miten näkyy käytännössä, eri yksityiskohtissa)	Todennäköisyys	Riskin merkittävyys	Hallintatoimenpiteet	Tavoite/ toteutus-aikataulu	Vastuuhenkilö	Toteuma 31.12.2024
Taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit	Keskuskorttelien kustannus-, aikataulu- ja toteutettavuusriskit. Rakennuksille ei löydy toteuttajia tai tiloihin ei löydy sijoittujia. Toteutuskustannukset nousevat liian suuriksi. Toteutusaikataulu viivästyy.	2= todennäköinen	2= riski on suuri	Aktiivinen yhteistyö kehittäjäkumppanin kanssa. Riskien huomiointi sopimusten laadinnassa. Kaava- ja lupa-asioiden laadukas valmistelu valitustilanteiden välttämiseksi. Jatkuva työ kunnan kiinnostavuuden lisäämiseksi sijoittumisen, yrittämisen ja asumisen kohteena.	2024->	Elinvoimajohtaja, kehityspäällikkö	Viraston purkamislupa ja Keskuskorttelien asemakaava lainvoimaisia. Kumppanuussopimus päätetty kunnanhallituksen päätöksellä. Keskuskorttelien uusien toteutusvaihtoehtojen selvittäminen käynnissä.
TE24-valmistelu epäonnistuu	Työllisyyspalvelut käynnistyvät hitaasti/huonosti 1.1.2025 Päijät-Hämeen työllisyysalueen tuottamana	2= todennäköinen	2= riski on suuri	Valmistelutyöhön varataan riittävät henkilöstöresurssit ja valmistelutyötä tehdään läpinäkyvästi yhdeksän kunnan ja Lahden kaupungin tulevan työllisyysviranomaisen välillä.	Vuosi 2024	Työllisyysaluejohtaja	Viranomaistoiminta on käynnistynyt 1.1.2025, ei merkittävää valmistelusta johtuvaa viivästymistä/hitautta. Valmistelusta riippumattomista syistä valtiolta on periytynyt odotettua enemmän tekemätöntä työtä.

Taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit	Vesihuoltoon liittymättömien kiinteistöjen projektissa kiinteistöt eivät liity verkostoon vapaaehtoisesti tai kehotusten perusteella. Tulotavoitteiden saavuttaminen vaarantuu tai viivästyy, vapautusten ja velvoiteasioiden käsittely ruuhkautuu. Hallintopakkoon etenevien kohteiden seuranta ja toimeenpano siirtyy tuleville vuosille ilman riittävää resursointia.	3= erittäin todennäköinen	1= riski on pieni	Projektin suunnittelu ja resursointi, neuvontaan ja ohjaukseen panostaminen	2021-2024, määräaikaiseen projektiin liittyvä	Vesihuoltopäällikkö, ympäristötarkastaja, kehityspäällikkö	Tarvittavat kehotukset lähetetty ja saapuneet vapautushakemukset pääosin käsitelty. Velvoitepäätöksiä ei käynnistetty, koska määräaikainen resurssi päättyi 2024 loppuun. Toteutuu riski, että kaikkia kiinteistöjä ei saada liittymään, mutta liittymättömien määrä ja vaikutus jäämässä vähäiseksi. Projektin loppuraportti tuodaan tiedoksi toimielimille 2025 kevään aikana.
---	--	---------------------------	-------------------	---	---	--	--

Taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit	Salpakankaan keskusta-alueen tyhjä tontit eivät rakennu tai tyhjänä oleviin nykyisiin tiloihin ei synny toimintaa/palveluja.	3= erittäin todennäköinen	2= riski on suuri	Keskustan kehittämiseksi laaditun laajemman toimenpideohjelman toteuttaminen. Yhteistyö kiinteistöjen omistajien kanssa sekä yritysrajapinnassa. Rakentamiskehotusten käyttäminen kriittisimpien tyhjen tonttien kohdalla.	Jatkuva	Elinvoimajohtaja, kehityspäällikkö, kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö, elinkeinopäällikkö	Keskustan kehittämisen toimenpideohjelmaa toteutetaan. Rakentamiskehotukset annettu Keskuskadun varren tonteille. Salpakankaantien tontista selvityksessä ostomahdollisuus. Useita neuvotteluja käyty 10/2024-2/2025 eri toimijoiden kanssa keskustan toteutumisen edistämiseksi.
---	--	---------------------------	-------------------	--	---------	---	---

Yritysalueet eivät kehity, yritykset eivät sijoitu	Yritysalueille / yritystonteille sijoittuu huonosti yrityksiä - yritysten tarpeet/tontti/kaavan ja rakennusohjeen määräykset/hinnat eivät kohtaa toisiaan. Yritykset sijoittuvat muille alueille.	2= todennäköinen	2= riski on suuri	Strategisen hankkeen toimenpiteiden määrätietoinen toteuttaminen ja dialoginen ongelmaratkaisu.	Jatkuva	Elinvoimajohtaja, elinkeinopäällikkö	Yritystonttien myymisen toimintamallia on työstyetty ja kehitetty. Sijoittumisneuvottelujen määrä on kasvanut. Ojastenmäen ja Hopeakallion yritysalueille on myyty tontit, Kukonkoivusta vuokrattu yksi tontti ja Keskikankaantieltä varattu tontti. Strategisen hankkeen toimenpiteitä edistetään. Toimintamallia kasvuun ja kasvun johtamiseen sijoittautumistoiminnassa kehitetään edelleen.
Yrittäjyhteistyö ei laajene/kehity - yritysten kehittyminen seisahtuu	Yrittäjät / yritykset eivät osaa hyödyntää kehittämiskanavia, tiedotus ei tavoita yrityksiä - yritykset eivät kehity - työpaikkoja ei tule lisää	2 = todennäköinen	2= riski on suuri	Aktiivinen yrityskehittäjä yhteistyö, vuorovaikutus ja tiedonvälitys Ladecin, LahtiRegionin, Leaderin, yrittäjäjärjestön, hankkeiden ym. kumppaneiden tukemana.	Jatkuva	Elinkeinopäällikkö	Suhteiden luominen ja ylläpitäminen yhteistyökumppaneihin on jatkuvaa työtä. Yhteydenpito- ja tiedonkulkukanavia on tarkasteltu ja kehitetty sekä tiivistetty yhteistyötä.
Taloudelliset riskit	Vesihuoltolaitoksen taloudelliset resurssit ylittyvät suurien investointitarpeiden vuoksi. Kustannusarviot ylittyvät selvästi tai tulee yllättäviä pakottavia tarpeita.	2= todennäköinen	2= riski on suuri	Kaavoituksen ja suunnitelmien etupainotteisuus, jotta investointitarpeet voidaan ennakoita. Kohteiden priorisointi ja karsiminen tarpeen mukaan.	Jatkuva	Vesihuolto-päällikkö	Investoinnit jäivät hieman alle talousarvion mukaisesta budjetista.

Taloudelliset riskit	Vesihuoltolaitoksen tulos ylittyy tai alittuu Lahti Aquan palvelumaksujen sekä liittymismaksutulojen vaihtelun vuoksi.	2= todennäköinen	2= riski on suuri	Ennakointi vaikeaa. Kehitetään yhteistyötä Lahti Aquan kanssa ja seurataan tunnuslukujen kehittymistä.	Jatkuva	Vesihuolto-päällikkö	Vedenkulutus palautui hieman vuoden 2023 energiakriisin aiheuttamasta merkittävästä alenemasta. Tämän, 1.6. alkaen voimaan tulleiden vesimaksujen korotuksen sekä liittymismaksujen ansiosta vesihuoltolaitoksen tulos oli positiivinen. Lahti Aqua Oy:n palvelumaksut säilyivät lähes ennallaan.
Taloudelliset riskit	Linjaliikenteen seudulliseen järjestämiseen liittyvät riskit lipputulokertymien osalta (matkustuskäyttäytyminen, lippuhinta-alennusten vaikutus. Liikennöinnin kustannukset (mm. polttoaine) kasvaneet tuntuvasti.	2= todennäköinen	1= riski on pieni	Matkustaja- ja lipputulomäärien seudullinen seuranta ja reagointi. Koronan takia matkustuskäyttäytymistä/lipputuloja on ollut vaikea ennakoida. Waltti-vyöhykejako uudistus vähentää lipputuloja. Budjetissa varauduttu kuntien lisääntyviin nettokustannuksiin.	Jatkuva	Kuljetuskoordinaattori, LSL:n vastuuvirkamiehet	Matkustaja- ja lipputulokehitys jäi hieman edellisestä vuodesta. Vaarana jatkossa alv-kannan muutos 14 %:iin sekä valtionavustusten kehitys (sis. MAL)

Investointien toteutuminen

	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
MAA-ALUEET				
Menot	1 100 000	917 482	83,4 %	182 518

Kadunrakennus ja muut yleiset alueet yhteensä

Sitovuustaso valtuustoon investointisuunnitelman loppusumma

	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
KADUNRAKENNUS JA MUUT YLEISET ALUEET				
Menot	4 960 000	4 625 898	93,3 %	334 102
Rahoitusosuudet	125 000	112 706		
Netto	4 835 000	4 513 192	93,3 %	321 808

KADUNRAKENNUS

	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
KADUNRAKENNUS				
Menot	4 525 000	4 297 010	95,0 %	227 990
Rahoitusosuudet	125 000	112 706		
Netto	4 400 000	4 184 304	95,1 %	215 696

Hankekohtainen erittely

Katu- ja aluerakentaminen

	TP 2024
Hiekkalinnankuja	100 000
Hopeakallion alueen ja Paassilta II:n itäpuoli, alueen esirakentaminen (U)	1 500 000
Kaduilla ja muilla yleisillä alueilla tehtävät kohdentamattomat rakentamistoimenpiteet (U)	60 000
Katujen peruskorj, kohdentamattomat (P)	150 000
Kukkilan alueen katujen peruskorjaukset (Toisenmäenkuja, Norolantie)	350 000
Siltojen peruskorjaukset, Messiläntien ulkoilusillat (yhteiset Lahden kanssa)	100 000
Sorvasen alue (U)	600 000
Sorvasen alueen hulevedet	150 000
Suunnittelu, erilliset investointikohteet	200 000
Taajamakuvan kehittäminen, Hämeenlinnantie (taidekilpailu, iso aluetaideteos tien keskilinjalle, taide-aluevalaistus. meluaitojen huolto)	50 000

Päällystys- ja viimeistelytyöt

Hirvikalliontien kiertoliittymä	200 000	168 701
Kansankatu	100 000	114 352
Perhoslehto III (Hirvikalliontien jatko, Kallioimarre, Metsäimarre, Kurjenkello, Kurjenpolvi)	400 000	215 068
Urapaikkaukset ja uudelleen päällystämiset (korvausinvestoinnit)	120 000	256 230

Katuvalaistus

Alumiinitien jatke (U)	10 000	
Kukkilan perusparannettavat kadut (U)	40 000	
Sorvasen alue (U)	120 000	
Katuvalaistuksen uusiminen/elohopealampuista luopuminen	190 000	222 686
Uusien kaava-alueiden valaistus ja vanhojen täydentäminen (U)	60 000	
Yhteishankkeet ja kaapeloinnit (U)	25 000	

VT12 Lahden eteläinen kehätie		22 260
Pyhäniemi-Messilä Rantatien keväliik jatk		55 887
VT24 Kalliolan liittymä ja kev.liik.väyl		14 025
Hirvimäen alue		20 000
Keskuskorttelien katusuunnittelu		121 553

MUUT YLEISET ALUEET

	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
MUUT YLEISET ALUEET				
Menot	435 000	328 889	75,6 %	106 111
Rahoitusosuudet	0			
Netto	435 000			

Hankekohtainen erittely**Yleiset alueet**

Leikkipaikkojen rakentaminen, peruskorjaukset ja turvallisuuden parantaminen (U+P)	120 000	82 022
--	---------	--------

Liikunta-alueet

Uimarantojen kunnostus	10 000	
Hedelmätarhan lammen kunnostus	10 000	
Luontoreittien rakentaminen	15 000	
Urheilukentät	20 000	6 407
Uimakopit	30 000	20 687
Heinsuon urheilukeskus (yleissuunnitelma, yleisilmeen kohotus)	40 000	5 997
Heinsuon kaukalon parannus	30 000	
Soramontun kehittäminen (2024: yleissuunnittelu, koirapuisto, 2025: metsärata/pumptrack, 2026: kuntoilu- ja leikkialue)	140 000	199 135
Monta luontoa, monta mahdollisuutta kohde	20 000	14 640

Talonrakennus

	TA 2024	LTA 2024	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ						
Menot	8 305 000	1 200 000	9 505 000	6 942 936	73,0 %	2 562 064
Rahoitusosuudet	0			-265 000		
Netto	8 305 000		9 505 000	6 677 936	70,3 %	2 827 064

Korvaus- ja uusinvestoinnit

Sitovuustaso valtuustoon investointisuunnitelman loppusumma

	TA 2024	LTA 2024	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
KORVAUS-/UUSINVESTOINNIT						
Menot	6 300 000	1 200 000	7 500 000	5 483 250	73,1 %	2 016 750
Rahoitusosuudet				-265 000		
Netto	6 300 000			5 218 250	69,6 %	2 281 750

Lisätalousarvio valtuusto 23.9.2024 § 45

Hankekohtainen erittely

	TA 2024	LTA 2024	TP 2024
Uimahalli, vanhan peruskorjaus	6 300 000		4 683 270
Hollola-talo, suunnitteluvaihe		1 200 000	786 093
Salpakankaan terveysasema			13 887

Perusparannukset

Sitovuustaso valtuustoon investointisuunnitelman loppusumma

	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
PERUSPARANNUKSET				
Menot	2 005 000	1 459 685	72,8 %	545 315
Rahoitusosuudet	0			
Netto	2 005 000			

Hankekohtainen erittely

		TP 2024
Nostavan koulu	70 000	
Herralan koulu	90 000	94 220
Pyhäniemen koulu	25 000	41 171
Hämeenkosken koulu/päiväkoti	130 000	160 223
Viirikukko	20 000	
Pyhäniemen päiväkoti	30 000	76 983
Kalliolan päiväkoti	15 000	48 270
Soramäen päiväkoti	70 000	47 638
Satulinna	130 000	194 618
Salpakankaan koulu	505 000	636 218
Kankaan koulu	50 000	
Kirjasto	150 000	
Heinsuon huoltorakennus	20 000	
Muut pienet työkohteet	300 000	
Energiatehokkuustoimenpiteet	100 000	974
Latauspisteet	100 000	54 394
Varavoimakone	200 000	94 474
Vesikansan varikko		10 502

Vesihuoltolaitos

Sitovuustaso valtuustoon investointisuunnitelman loppusumma

	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
VESIHUOLTOLAITOS				
Menot	3 200 000	3 047 299	95,2 %	152 701
Rahoitusosuudet	0			
Netto	3 200 000			

Hankekohtainen erittely

Uudisrakentaminen

		TP 2024
Paassilta, laajennus	50 000	2 080
Sorvasen väli-/peltoalue	700 000	271 483
Norolantie hulevesiviemäröinti ja vh-saneeraus	400 000	532 845
Pennasentie ja Naavapolku	700 000	411 761
Herralan vo:n raakaverijohto Kärkölän siirtoviemärin yhteyteen	100 000	59 846
Jälkikorjaukset ja -liittymien rakentaminen (kaikki alueet)	150 000	139 884

Saneerauskohteet

Salpakankaan teollisuusalue	500 000	1 090 107
Saneerattavat pumppaamot (vähintään 3 kpl/v)	500 000	314 354

Varautumisen tehostaminen

Kukkilan vedenottamon lisäkaivo	50 000	28 555
Laitosten muut korjaukset ja varautumisen tehostaminen	50 000	135 079
Suunnittelu, erilliset investointikohteet		61 306

Irtain omaisuus

Irtaimen omaisuuden investoinnit on keskitetty konsernihallintoon 1.1.2020 alkaen. Konsernipalveluilla sitovuustaso irtaimen omaisuuden investointisuunnitelman loppusumma.

	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
IRTAIN OMAISUUS				
Menot	40 000	114 860	287,2 %	-74 860
Rahoitusosuudet	0			
Netto	40 000			

Hankekohtainen erittely

		TP 2024
Keittiölaitteet ja kalusteet	40 000	27 006
Lava-auto		56 015
Latukone		20 184
Jäänhoitokone		11 655

Elinvoiman palvelualue vastualueittain

Elinvoiman hallinto

Vastuuhenkilö: Heli Randell

Vastuualuepäällikön katsaus

Hollolan kunnan ilmastosuunnitelma hyväksyttiin kunnan valtuuston kokouksessa 9.12.2024. Ilmastosuunnitelman hanke vastasi ilmastolain vaateeseen ja sai 100 prosentin avustusrahoituksen ympäristöministeriöltä. Hankkeen lisäksi ei ole haettu muita ilmastohankkeita, mutta on aloitettu kestävän kehityksen projekteja kuten koulujen liikkumissuunnitelmien laatimiset, hyvinvoinnin palvelualueen kierrätysastioiden toimintamallin koordinointi ja muita pienempiä projekteja.

Metsäasiantuntija aloitti työt huhtikuussa 2024. Työ on alkanut metsäsuunnitelmiin ja metsiin tutustumisella. Metsän hoitoon ja puukauppaan liittyvät kustannukset ja tulot näkyvät kehitys- ja kaavoituspalveluiden talousarviossa. Asiantuntija sijaitsee elinvoiman hallintotiimissä, josta työpanosta käytetään koko palvelualueen tehtävissä, joihin asiantuntijuutta tarvitaan.

Palvelukuvaus

Elinvoiman hallintovastuualue vastaa elinkeinoelämän ja joukkoliikenteen palveluista. Vastuualueella huolehditaan palvelualueen yhteisistä kehittämisprojekteista, ilmastotyön koordinoinnista kunnan tavoitteiden mukaisesti, laajan luontoaihealueen kehittämisestä sekä hanketyöstä. Lisäksi vastuualueelle kuuluu kunnan kiinteistöjen hoidon, kunnossapidon ja kiinteistöinvestointien kustannukset. Käytännön työt toteutetaan Hollolan Tilapalvelut Oy:ssä, joka on kunnan 100 prosenttisesti omistama yhtiö.

Vastuualueella hoidetaan metsänhoitoon liittyvät toimet, tulot ja kustannukset kohdistuvat kehitys- ja kaavoituspalveluiden vastuualueelle. Kunnan maaomaisuuden hallintaan kuuluu myös tavoitteellinen talous- ja taajamametsien hoito aiemmin hyväksytyjen metsäsuunnitelmien mukaisesti.

Liikennepalvelut

Hollolan linjastojen palvelutasotarkastelu sekä esitys siitä valmisteltiin ja käsiteltiin syksyn aikana ja lähetettiin Lahden seudun joukkoliikennelautakunnalle. Myös kunnan lausunto seudullisesti valmistellusta LSL:n joukkoliikennestrategiasta annettiin loppuvuodesta. Suorat matkakeskusyhteydet Tiilikankaalta matkakeskukselle päättyivät kesään 2024 ja palveluliikenteessä vähennettiin hieman toimintapäiviä loma-aikaisen liikenteen osalta.

Liikennepalvelujen kulut toteutuivat hieman alle talousarvion. Lipputulot tipahtivat hieman edellisestä vuodesta ja jäivät alle talousarvion. Lipputulokehitykseen ja seurantaan vaikutti edellisen vuoden valtakunnallinen henkilöliikenteen arvonlisäveron määräaikainen muutos.

Palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Seudullisesti valmistuvassa joukkoliikenteen palvelutasotarkastelussa otetaan kantaa nykytilanteeseen ja tulevien vuosien kehittämistarpeisiin. Seurataan ja reagoidaan joukkoliikenteen valtakunnallisessa ja seudullisessa toimintakentässä tapahtuviin erilaisiin muutoksiin (mm. kulutavat, energia-/ympäristöpolitiikka, palveluverkkorakenne, yms.).

Budjettiesityksessä on varauduttu useamman alijäämäisen vuoden jälkeen määrärahatason nostoon huomattavasti kohonneiden valtakunnallisten/seudullisten liikennöintikustannusten takia. Matkalipun hintaan on tiedossa korotusta ainakin arvonlisäverokannan muutoksen takia.

Elinkeinopalvelut

Kevään 2024 aikana elinkeinopalveluissa teetettiin Dereco Oy:llä laaja selvitystyö elinvoimaan vaikuttavien asioiden tilanteesta. Työssä haastateltiin kunnan työntekijöitä ja viranhaltijoita, kuntapäätäjiä ja paikallisten yritysten edustajia. Työn tuloksena syntyi sijoittumispalvelun toimintamalli kasvuun ja kehittämiseen. Laaja-alaisten toimenpiteiden tavoitteena on houkuttaa alueelle uusia yrityksiä, mutta toisaalta myös vahvistaa ja kehittää olemassa olevien yritysten toimintaympäristöä pitovoimaisuuden lisäämiseksi. Toimintamallia ryhdytään toteuttamaan käytännössä välittömästi. Derecon työn jatkona Patrio Oy alkoi tekemään suorahakuja, joilla pyrittiin saamaan yrityksiä neuvottelemaan Hollolaan sijoittumisesta. Työn tuloksena useampi neuvottelu käynnistyi. Elinvoimanyrkki perustettiin vuoden 2024 aikana. Sen tavoitteena on olla mukana yritysten sijoittumisneuvotteluissa ja tunnistaa ja

kehittää yrityskenttään liittyviä aiheita. Olemassa olevassa yritys kentässä jatkettiin työtä yhteistyössä Ladecin neuvontapalveluiden ja paikallisen Yrittäjäjärjestön kanssa.

Palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Strategiset hankkeet kattavat elinkeinopalveluiden tehtäväkokonaisuudet ja niiden kehittämisen. Yritysalueiden kilpailukykyä ryhdytään kehittämään organisaation sisäisen työskentelyn kautta paremmin yritysten tarpeita vastaavaksi. Yrityskentän kehittämisen ja kehittämisen tueksi ja selkeämmän toimintamallin luomiseksi tehdään laajaa yhteistyötä.

Tavoitteellista, ratkaisukeskeistä, parempaa, nopeampaa ja selkeämpää palvelua yrityksille niin kehittämiseen, laajentamiseen kuin myös sijoittumiseen.

Kiinteistöpalvelut

Yhtiön ja kunnan välillä allekirjoitetaan vuosittain palvelusopimus, johon sisältyy mm. taloudellisia ja asiakastyöhön liittyviä tavoitteita. Tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti hyvin, parantamista on asiakaspalvelutyön jollain osa-alueilla.

Yhtiö osallistui kunnan ilmastotyöhön ja energiatehokkuustoimenpiteisiin vuoden aikana mm. ilmastotyöryhmään ja energiansäästötoimenpiteiden valmisteluun.

Yhtiö osallistui Motivan järjestämään uimahallien energiatehokkuuden parantamisen työryhmään yhdessä 8 muun kunnan kanssa. Hankkeen loppuraportti valmistui marraskuussa.

Kiinteistöjen korjausvelka oli vuoden 2024 alussa noin 5,2 miljoonaa euroa ja vuoden lopussa noin 4,3 miljoonaa euroa ilman kehitettäviä ja myytäviä kiinteistöjä.

Energiakulutus on vähentynyt vuodesta 2019 alkaen noin 27,8 prosenttia ja energiaa on säästynyt 10 090 MWh. Kustannusvaikutus on noin 900 000 euroa ja päästöt ovat vähentyneet 900 tonnia. KETS-sopimuksen säästötoimenpiteiden valtakunnallisessa vertailussa Hollola on sijalla kaksi.

Palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Kiinteistöpalvelut toteuttavat palvelusopimuksen mukaisesti kiinteistöjen ylläpitoa, Hollolan uimahallin peruskorjaushankkeen rakennuttamisen kilpailutusta ja rakennuttamista vuoden aikana. Peruskorjaus käynnistyy toukokuussa 2024. Yhtiö osallistuu myös keskuskorttelihankkeen talonsuunnitteluun tarvittavilla toimenpiteillä. Muilta osin yhtiö toteuttaa valtuuston hyväksymää rakentamishjelmaa 2024. Energiatehokkuuteen ja energian säästöön panostetaan vuoden aikana.

Palveluiden osalta kartoitetaan palvelusopimuksessa määriteltyjä asioita ja luodaan niiden toteuttamiseksi uusia käytäntöjä. Yhtiö osallistuu kiinteistöjen salkutuksen myötä mahdollisten myytävien kohteiden myyntiprosessiin yhteistyössä kunnan kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet (valiokuntaan nähden sitovat tavoitteet)

Palvelualue	Elinvoiman palvelualue	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2024
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)		
Seudullisen Waltti-vyöhykejakaoudistuksen ja toteutettujen linjastomuutosten vaikutusten arvioiminen Hollolan kunnan matkustajalipputuloihin tp 2023-2024.	(muutos euroina ja %:sti tp 2023 verrattuna). Waltti-uudistus tuli voimaan 1.3.2023 alkaen ja vähäisiä linjastomuutoksia kesästä 2023.	Koordinaattori, Elinvoiman hallinto	Matkustus- ja lipputulot kehittyneet positiivisesti edellisetä syksystä alkaen, vaikka hieman jäätiinkin alle vuoden 2023 lipputulokertymän johtuen edellisen vuoden määräaikaisesta alv käytänteen muutoksesta.

2023 hyväksytyjen ohjelmien toteutukseen lähtö - Monta luontoa - KÄPY yms.	Talousarvion merkinnät ja ohjelmien päivitykset	Projektiasiantuntija, Elinvoiman hallinto	Monta luontoa – monta mahdollisuutta luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelma on edistynyt suunnitelman mukaisesti mm. saaden kaksi hankerahoitusta. KÄPY Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma edistyy suunnitelman mukaisesti ja kevätkokous on järjestetty, sekä toimenpiteet päivitetty 3.4.2024. Työryhmä kokoontuu seuraavan kerran keväällä 2025. Vuoden 2025 haetaan Traficom in avustushausta infrahankkeille avustusta kunnan kohteisiin.
---	---	---	---

Sitovuus valiokuntaan nähden on vastualueen toimintakate.

Elinvoiman hallinto

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 302 421 €	1 150 000 €	1 248 141 €	108,53 %	-98 141 €
Toimintakulut	-3 202 902 €	-3 325 900 €	-3 411 703 €	102,58 %	85 803 €
TOIMINTAKATE	-1 900 481 €	-2 175 900 €	-2 163 562 €	99,43 %	-12 338 €

Määrärahan toteutuminen palveluittain

Elinvoiman hallinto

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	89 097 €		175 959 €		-175 949 €
Toimintakulut	-497 183 €	-457 700 €	-590 838 €	129,09 %	133 138 €
TOIMINTAKATE	-408 086 €	-457 700 €	-414 889 €	90,65 %	-42 811 €

Liikennepalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 213 325 €	1 150 000 €	1 072 192 €	93,23 %	77 808 €
Toimintakulut	-2 605 588 €	-2 718 900 €	-2 682 987 €	98,68 %	-35 913 €
TOIMINTAKATE	-1 392 263 €	-1 568 900 €	-1 610 795 €	102,67 %	-41 895 €

Elinkeinopalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintakulut	-100 131 €	-149 300 €	-137 879 €	92,35 %	-11 421 €
TOIMINTAKATE	-100 131 €	-149 300 €	-137 879 €	92,35 %	-11 421 €

Kiinteistöpalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	12 715 838 €	12 216 300 €	12 263 951 €	100,39 %	-47 651 €
Toimintakulut	-7 778 885 €	-7 921 900 €	-8 011 930 €	101,14 %	90 030 €
TOIMINTAKATE	4 936 953 €	4 294 400 €	4 252 021 €	99,01 %	42 379 €

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Liikennepalvelut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kuljetusoppilaiden määrä/käyttöaste linjaliikenteessä (%)	44,4	60	44,3 %
Matkustaja/Nousijamäärät kpl/v (linjaliikenne), sis. koululaiset	344948	300 000	ei vielä tiedossa
Nettokustannukset euro/nousu	-	3,00	ei vielä tiedossa
Palveluliikenne (HOPPA) matkustajamäärät/v	2462	2 700	2 704

Elinkeinopalvelut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Yritysten toimipisteet, kpl	1 750	1 700	1741(Q3)
Uusien yritysten (sis. yksin yr.) määrä, kpl	109/Q3	140	86(Q3)
Lopettaneiden yritysten (sis. yksin yr.) määrä	100/Q3	80	96
Kuntabarometri/yritysturvallisuus (asteikko 1-5) (tulos/vastajamäärä) - mitataan vain joka toinen vuosi.	ei toteutettu	3 (75)	2,97

Kiinteistöpalvelut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kiinteistöjen korjausvelka (M€)	5,2	3,5	4,3
Energiatohokkuus, sähkö (kW/m3)	15,2	15,2	13,5
Energiatohokkuus, lämpö (kW/m3)	25,5	25	23,5

Elinvoiman hallinto

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT%	jäljellä
Toimintatuotot	1 302 421 €	1 150 000 €	1 248 141 €	108,53 %	-98 141 €
Myyntituotot	960 247 €	950 000 €	897 192 €	94,44 %	52 808 €
Tuet ja avustukset	335 541 €	200 000 €	350 949 €	175,47 %	-150 949 €
Muut toimintatuotot	6 633 €	0 €			
Toimintakulut	-3 202 902 €	-3 325 900 €	-3 411 703 €	102,58 %	85 803 €
Henkilöstökulut	-341 446 €	-374 800 €	-367 617 €	98,08 %	-7 183 €
Palvelujen ostot	-2 742 214 €	-2 802 400 €	-2 913 149 €	103,95 %	110 749 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 648 €	-1 700 €	-22 012 €	1 294,83 %	20 312 €
Avustukset	-26 089 €	-24 000 €	-24 500 €	102,08 %	500 €
Muut toimintakulut	-86 505 €	-123 000 €	-84 424 €	68,64 %	-38 576 €
TOIMINTAKATE	-1 900 481 €	-2 175 900 €	-2 163 562 €	99,43 %	-12 338 €

Kiinteistöpalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT%	jäljellä
Toimintatuotot	12 715 838 €	12 216 300 €	12 263 951 €	100,39 %	-47 651 €
Myyntituotot	8 046 €	8 000 €	9 035 €	112,94 %	-1 035 €
Vuokratuotot	12 684 843 €	12 208 300 €	12 254 612 €	100,38 %	-46 312 €
Muut toimintatuotot	22 948 €	0 €	304 €		-304 €
Toimintakulut	-7 778 885 €	-7 921 900 €	-8 011 930 €	101,14 %	90 030 €
Palvelujen ostot	-4 005 469 €	-4 721 600 €	-4 187 731 €	88,69 %	-533 869 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 001 074 €	-1 967 800 €	-1 930 450 €	98,10 %	-37 350 €
Muut toimintakulut	-1 772 342 €	-1 232 500 €	-1 893 748 €	153,65 %	661 248 €
TOIMINTAKATE	4 936 953 €	4 294 400 €	4 252 021 €	99,01 %	42 379 €

Työllisyyspalvelut

Vastuuhenkilö: Anne Tapaila 14.4.2024 asti, Pauliina Polvinen 22.4.2024 - 31.12.2024

Vastuualuepäällikön katsaus

Työllisyyspalvelujen toimintavuosi 2024 eteni suunnitelman mukaisesti. Pitkäaikaistyöttömyyden kasvu ja rakennetyöttömyyden sitkeys haastoivat työllisyyspalveluiden toimintaa ja työvoimaviranomaisen tehtäviä. Talouden elpyminen jäi odotettua maltillisemmaksi ja suuret teollisuuden alojen irtisanomiset varjostivat useiden alojen työllisyystilanteita. Työllisyyspalveluiden toimintaa kehitettiin ja valmisteltiin työllisyysaluetta ja kunnan omia työllisyyspalveluja varten.

Työllisyyspalveluiden toiminta oli koko vuoden tasalaatuista ja ruuhkilta ja viivästyksiltä vältyttiin. Loppu vuonna 2024 palveluiden asteittaisen alasajon ja työllisyysalueiden aloittamisen lähestyessä huomattavaa poikkeamaa työtilanteessa ei ollut. Työllisyyspalveluissa myös työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvuun varaudutaan laskennallisten arvioiden mukaisesti rahoitusmallin muuttuessa ja sitä on vielä vaikea ennustaa, mihin kuntaosuus vakioituu.

Loppukevästä aloitettu kunnan palveluiden kartoitustyö saatiin valmiiksi ja kuntapalveluiden valmistelutyö vei resursseja loppu vuoden 2024 aikana. Kunnan palveluiden tavoitteet, painopisteet ja toimintatavat sekä rahoitusmalli muuttuvat vuoden 2025 alusta. Valmistelutyötä kunnan palveluiden osalta tehtiin 2024 aikana. Tavoitteena oli toiminnallisesti eheä kuntapalveluiden kokonaisuus työllisyysalueen toiminnan rinnalla ja sen tuloksia alkaa näkemään vuoden 2025 aikana.

Kotoutumis- ja maahanmuuttopalveluiden siirtyminen Hyvinvoinnin palvelualueelta vapaa-aikapalveluista Elinvoiman palvelualueelle työllisyyspalveluiden alaisuuteen aiheutti loppuvuodelle suunnittelu ja valmistelutyötä. Kotoutumispalveluiden siirron valmistelu työllisyyden palvelualueelle aiheutti sopimusteknisiä asioita loppuvuodelle muun muassa IHL yhteistyösopimus.

Työllisyysaluejohtaja aloitti virassa 15.4.2024, ja vastasi työvoimapalvelujen siirron valmistelutyöstä Päijät-Hämeen työllisyysalueelle yhdessä kolmen valmistelijan kanssa. Valmisteluyhteistyötä tehtiin kaikkien tulevan työllisyysalueen kuntien työllisyys- ja elinkeinopalvelujen, Lahden kaupungin, elinkeinoyhtiö Ladecin, koulutustoimijoiden ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueen edustajien kanssa. Hollola toimii työllisyysalueen vastuukuntana ja valmistelutyöhön osallistui myös vastuukunnan henkilöstöä it-, talous- ja henkilöstöpalveluista. Valmistelutyö rahoitettiin yhteisesti yhdeksän kunnan avulla, ja kustannusarviossa pysyttiin valtion valmistelutuen turvin.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Lahden seudun kuntakokeilu, Hollolan ja muiden kuntien osalta, jatkuu vuoden 2024 loppuun asti ja etenee omalla painollaan. Kuntakokeilun toimintamalli on todettu hyväksi, ja siitä viedään parhaat käytännöt Päijät-Hämeen työllisyysalueelle.

Kuntakokeilun osalta keskitytään edelleen hiomaan erityisesti työ- ja toimintakyvyn palveluprosessia, jotta asiakas olisi oikeassa palvelussa, ja lopputuloksena hänelle sopivalla polulla kohti työllistymistä tai eläkemahdollisuuksia. Näin puretaan rakennetyöttömyyttä, jota on kertynyt runsaasti viime vuosikymmenien aikana. Omavalmentajien, työkykykoordinaattorin, työttömien terveydenhoitajien, toimistovastaavan ja Kunnontiimin toimijoiden yhteistyö on tässä toiminnassa oleellista, ja tätä prosessia hiotaan entisestään vuoden aikana.

Työllisyyspalvelujen vastuualueelle kuuluu Päijät-Hämeen työllisyysalueen valmistelutyö, jossa valmistellaan alueen itsenäisesti toteutettavaksi työvoimaviranomaisen toimia ja palveluja henkilöasiakkaalle. Valmistelutyö rahoitetaan yhdeksän kunnan yhteisin resurssein. Kaikkien muiden lakisääteisten työ- ja elinkeinopalvelujen osalta tehdään sopimuksellista yhteistyötä Päijät-Hämeen toisen työvoimaviranomaisen, Lahden kaupungin, kanssa. Tähän sisältyy kahden työvoimaviranomaisen mm. yrityksille työvoiman hankintaan liittyvä yhteistyö elinkeinoyhtiö Ladecin ja alueen koulutustoimijoiden kanssa

Hollola tulee toimimaan tulevan Päijät-Hämeen työllisyysalueen vastuukuntana, joten tämä tuo lisätyötä valmistelun osalta myös kunnan konsernipalveluihin mm. henkilöstöpalveluihin, taluspalveluihin ja it-palveluihin.

Sitovuus valiokuntaan nähden on toimintakate.

Työllisyyspalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	611 206 €	694 000 €	828 201 €	119,34 %	-134 201 €
Toimintakulut	-3 028 449 €	-3 697 400 €	-3 232 874 €	87,44 %	-464 526 €
TOIMINTAKATE	-2 417 243 €	-3 003 400 €	-2 404 672 €	80,07 %	-598 728 €

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Työllisyyspalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Suunnitelmavelka 41% 9/2021	34,8	<35%	35,4 %
Palkkatuella työllistettyjen määrä (57hlö)/2021)	69	70	54

Työllisyyspalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT%	jäljellä
Toimintatuotot	611 206 €	694 000 €	828 201 €	119,34 %	-134 201 €
Myyntituotot	11 730 €	98 400 €	105 228 €	106,94 %	-6 828 €
Tuet ja avustukset	527 283 €	350 000 €	455 470 €	130,13 %	-105 470 €
Muut toimintatuotot	72 192 €	245 600 €	267 503 €	108,92 %	-21 903 €
Toimintakulut	-3 028 449 €	-3 697 400 €	-3 232 874 €	87,44 %	-464 526 €
Henkilöstökulut	-1 564 945 €	-1 632 200 €	-1 610 049 €	98,64 %	-22 151 €
Palvelujen ostot	-117 408 €	-465 000 €	-343 691 €	73,91 %	-121 309 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 073 €	-20 600 €	-56 983 €	276,62 %	36 383 €
Avustukset	-1 276 837 €	-1 534 000 €	-1 171 605 €	76,38 %	-362 395 €
Muut toimintakulut	-46 184 €	-45 600 €	-50 545 €	110,84 %	4 945 €
TOIMINTAKATE	-2 417 243 €	-3 003 400 €	-2 404 672 €	80,07 %	-598 728 €

Kuntatekniikka

Vastuhenkilö: Sauli Tiensuu

Vastuualuepäällikön katsaus

Norolantien saneeraamisessa työt ovat valmistuneet 30.8.2024. Sorvasen hulevesirakenteet ovat valmistuneet sovitusti kesäkuussa. Kauden suurimmat investoinnit, Paassilta-Hopeakallio ja Sorvasen alueen rakentaminen työmailla rakentamiset ovat käynnissä. Terveystien virkistyspalvelualueella avattiin uusi koirapuisto.

Alueurakoitsijan kanssa yhteistyössä edelleen haasteita alkutalven osalta. Puutteita alkutalven talvikunnossapidossa ollut mm. lähtörajojen ja aurattavien alueiden kanssa. Urakoitsijalla ja kunnalla on paljon näkemyseroja sopimuksen sisällöstä. Tilaajan ja urakoitsijan yhteiset laatukierrokset ovat edelleen käytäntönä, mutta niillä ei ole saavutettu merkittävää vaikutusta toimintaan.

Kuituoperaattorit ovat kesän aikana tehnyt kaivutöitä ympäri Hollolaa ja ovat työllistäneet kuntatekniikan organisaatiota mm. Liikennejärjestelypuutteiden puutteiden ja työn laadullisissa asioissa. Työt jatkuvat näillä näkymin pitkään syksyyn ja jatkuvat keväällä 2025. Kuituoperaattorien työt jatkuivat vielä joulukuun alkuun saakka. Osa kohteista pystyttiin vastaanottamaan valmiina.

Talousarvio ylittyi tulojen osalta 487 000 euroa. Talousarviossa huomioimatta jääneet kaivulupamaksujen tulot, jotka koostuvat pääosin kuituoperaattorien töistä.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Tulevan kauden suurimpia investointikohteita ovat Paassilta-Hopeakallio alueen esirakentaminen, Sorvasen asemakaava-alueen rakentaminen sekä Norolantien saneeraaminen. Käyttötalouden puolella tavoitteena on Soramäentien/Salpaharjuntien liikennevalojen kunnostaminen yhdessä Fintrafficin kanssa. Soramontun koirapuistohanketta edistetään laatimalla yleissuunnitelma sekä rakennetaan koirapuisto 2024.

Tavoitteena on kehittää toimintaa uuden alueurakoitsijan kanssa hyvässä yhteistyössä siten, että saavutetaan tavoiteltu työn laatutaso.

Sitovuus valiokuntaan nähden on toimintakate.

Kuntatekniikka

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	419 592 €	361 500 €	805 635 €	222,86 %	-444 135 €
Valmistus omaan käyttöön	56 587 €	50 000 €	93 175 €	186,35 %	-43 175 €
Toimintakulut	-2 476 952 €	-2 792 100 €	-2 698 302 €	96,64 %	-93 798 €
TOIMINTAKATE	-2 000 772 €	-2 380 600 €	-1 799 492 €	75,59 %	-581 108 €

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Kuntatekniikka	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Katujen rakentaminen ja perusparantaminen, km	0,8	0,9	0,9
Keyven liikenteen väylien rakentaminen ja perusparantaminen, km	0,3	0,0	0,0
Leikkipaikkojen rakentaminen ja perusparantaminen, kpl	3	3	2
Liikuntapaikkojen ja -alueiden hoitokustannukset, t€ (netto)	542	627	568

Kuntatekniikka

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT%	jäljellä
Toimintatuotot	419 592 €	361 500 €	805 635 €	222,86 %	-444 135 €
Myyntituotot	66 766 €	51 000 €	97 815 €	191,79 %	-46 815 €
Maksutuotot	83 275 €	79 000 €	12 338 €	15,62 %	66 662 €
Tuet ja avustukset	728 €		16 558 €		-16 558 €
Vuokratuotot	67 293 €	61 500 €	135 192 €	219,82 %	-73 692 €
Muut toimintatuotot	201 530 €	170 000 €	543 731 €	319,84 %	-373 731 €
Valmistus omaan käyttöön	56 587 €	50 000 €	93 175 €	186,35 %	-43 175 €
Toimintakulut	-2 476 952 €	-2 792 100 €	-2 698 302 €	96,64 %	-93 798 €
Henkilöstökulut	-656 492 €	-731 000 €	-729 362 €	99,78 %	-1 638 €
Palvelujen ostot	-1 301 610 €	-1 550 100 €	-1 506 116 €	97,16 %	-43 984 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-322 409 €	-338 600 €	-341 148 €	100,75 %	2 548 €
Muut toimintakulut	-196 441 €	-172 400 €	-121 677 €	70,58 %	-50 723 €
TOIMINTAKATE	-2 000 772 €	-2 380 600 €	-1 799 492 €	75,59 %	-581 108 €

Kehitys- ja kaavoituspalvelut

Vastuuhenkilö: Ilkka Korhonen

Vastuualuepäällikön katsaus

Kuntakeskuksen keskeisin työ, Keskuskorttelien alueen kehittämisen asemakaavamuutos on hyväksytty ja saanut lainvoiman. Salpakankaan koulun ympäristön asemakaavamuutoksesta valmisteltiin luonnosta. Mallasharjun alueella on teetetty perusselvityksiä kaavoitustyön laadinnalle. Vesikansassa Norolanpellon pientaloalueen asemakaavan muutoksen luonnos oli nähtävillä. Luonnoksessa oli kunnalle 41 uutta AO ja 4 AP tonttia. Vähäselänojan asemakaavan luonnos oli nähtävillä. Luonnoksessa oli 41 AO, 3 AP ja 4 AR tonttia. Nostavan Kyyhkylä I pientaloalueen asemakaavaluonnos oli nähtävillä. Luonnoksessa on 68 AO, 2 AP, 2 kpl AR ja 2 AL tontteja. Hälvälän vanhan koulun ympäristön asemakaavaluonnos oli nähtävillä. Luonnoksessa oli kunnalle 6 uutta AO ja 1 AR tonttia, lisäksi osoitettiin 9 rakennettua tonttia. Salpaharjuntien asemakaavamuutoksen OAS ja Kyyhkylä II asemakaavoituksen OAS olivat nähtävillä. Lisäksi Hämeenkoskelle keskustan - Pappilan alueelle on luonnos valmistelussa. Asemakaavojen valmistelutyö jatkuu edelleen tulevilla tarkastelujaksoilla. Kyseisillä hankkeilla päästään asemakaavoituksellisesti mahdollistamaan runsas lähivuosien tontti- ja asuntohuoneistotarjonta.

Nostavan – Tikkakallion osayleiskaavoituksen OAS ja kierrätysalueen osayleiskaavoituksen OAS olivat nähtävillä.

Yritysalueiden kaavoituskohteista Hopeakallion asemakaavamuutos hyväksyttiin ja sai lainvoiman. Kukonkoivun yritysalueen luoteisosan asemakaavoituksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä ja alueelta valmistui luontoselvitys. Pyhäniemen vanhainkodin alueen asemakaavoitusehdotus oli nähtävillä ja elinvoimavaliokunta esitti kaavaehdotuksen edelleen kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi. Paassillan yritysalueen asemakaavamuutoksen ja asemakaavan laajennuksen luonnos oli nähtävillä.

Maankäytössä hankittiin Vesikansasta alueen kehittämistä varten tarpeellinen kohde 0,17 ha ja VT24 itäpuolelta raakamaata 6,70 hehtaaria. Salpakankaalta hankittiin maata Salpakankaan koulun asemamuutoksen alueelta 0,2 ha ja tulevalta kasvusuunnalta Hirvimäen asuinalueen läheisyydestä raakamaata yhteensä noin 12,0 hehtaaria. Nostavalla Nostavantien varresta ostettiin maata noin 18,4 ha. Keskuskorttelin pysäköintijärjestelyitä varten ostettiin 0,22 ha:n määräala. Maanhankintaneuvotteluita jatkettiin edelleen Salpakankaalla, Nostavassa ja Vesikansassa. Lisäksi maankäytössä on valmisteltu vuoden yksityistieavustusasiat, tapahtumapaikkaluvutukset kunnan maa-alueille, maanvuokrasopimuksia, laitetilavuokrasopimuksia ja pellonvuokrasopimuksia.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Vuoden 2024 kaavoitusohjelmassa jatketaan vuonna 2023 alkaneita mittavampia kaavoitushankkeita, joilla saadaan lisättyä tonttimäärää. Keskeisimpiä kunnan kaavoitustöitä vuonna 2024 ovat kuntakeskuksessa keskuskortteleiden, Salpakankaan koulun ympäristön ja Mallasharjun asemakaavamuutokset. Vesikansassa Vähäselänojan ja Norolanpellon asemakaavat sekä Nostavassa Kyyhkylä I asemakaavat. Lisäksi asuinalueen asemakaavoitusta tehdään Hämeenkosken keskusta-alueelle päivittämällä ja laajentamalla nykyistä kaavaa. Näillä asemakaavoituskohteilla luodaan Hollolan lähivuosien kasvusuunnille runsaasti erimuotoisille asumisen toteuttamistavoille tontteja.

Suurin yksittäinen asuntojen määrän kasvu saavutetaan keskuskorttelien asemakaavamuutoksella, jolla tavoitellaan palvelutoimintojen lisäksi noin 10 000 k-m² asumiselle. Kyseiset kohdealueet eivät kuitenkaan vastaa pidemmän aikavälin tonttituotannon tarpeita strategisen tavoitteiden mukaisesti ja siksi kasvusuuntien maanhankinta on hyvin merkittävässä roolissa tulevien vuosien asuin- ja yritysalueiden kaavoituksen mahdollistamiseksi. Yritysalueen asemakaavoituksessa ensivuoden kohteita ovat Kukonkoivun yritysalueen laajentaminen luoteisosaan, Paassillan alueen kasvattaminen valtatievarressa ja Hopeakallion yritysalueen tontin laajennus.

Vuonna 2023 maata ostettiin Kukonkoivun yritysalueen tavoiteltavalta luoteisosan kasvusuunnalta noin 21 ha ja lisäksi aluehankinnat tulevat laajenemaan kyseisen alueen pohjoisosassa noin 35 ha vuodenvaihteessa. Miekkiön pidemmän aikavälin kasvun mahdollistavana alueena kunta hankki noin 41 hehtaaria maata läheltä Lahden puolelle sijoittunutta teollisuusaluetta. Vesikansasta kunta osti maata noin 13 ha.

Yleiskaavoituksessa vuonna 2023 strateginen yleiskaava sai lainvoiman. Keskeinen pidemmän aikavälin kasvun mahdollistava Nostavan alueen osayleiskaavan laadinta aloitetaan vuonna 2024. Kyseinen Nostavan alue tulee olemaan kuntakeskuksen kasvusuunta ja kaavalla tavoitellaan rautatieaseman toteuttamista Hollolaan. Näin lisätään julkisen liikenteen käyttöä ja saavutettavuutta.

Vuonna 2023 lainvoiman sai vaihemaakuntakaava, joka mahdollistaa kierrätyspuiston sijoittumisen selvittämisen ja kaavoittamisen yksityiskohtaisemmassa kuntakaavoituksessa osayleis- ja asemakaavalla kunnan asiasta erikseen tehtävän päätöksen perusteella.

Sitovuus valiokuntaan nähden on vastualueen toimintakate.

Kehitys- ja kaavoituspalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 675 962 €	1 508 900 €	1 421 505 €	94,21 %	87 395 €
Toimintakulut	-1 630 001 €	-1 914 500 €	-1 766 530 €	92,27 %	-147 970 €
TOIMINTAKATE	45 961 €	-405 600 €	-345 025 €	85,07 %	-60 575 €

Määrärahan toteutuminen palveluittain

Kaavoitus

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	144 000 €	10 000 €	15 477 €	154,77 %	-5 477 €
Toimintakulut	-558 418 €	-1 095 200 €	-908 129 €	82,92 %	-187 071 €
TOIMINTAKATE	-414 418 €	-1 085 200 €	-892 652 €	82,26 %	-192 071 €

Maaomaisuuden hallinta ja paikkatieto

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	965 380 €	948 900 €	1 025 444 €	108,07 %	-76 544 €
Toimintakulut	-824 781 €	-771 800 €	-750 768 €	92,27 %	-21 032 €
TOIMINTAKATE	140 600 €	177 100 €	274 676 €	155,10 %	-97 576 €

Metsätalous

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	566 582 €	550 000 €	380 584 €	69,20 %	169 416 €
Toimintakulut	-246 802 €	-47 500 €	-107 633 €	226,60 %	10 037 €
TOIMINTAKATE	319 780 €	502 500 €	272 951 €	54,32 %	192 340 €

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Kaavoitus

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Uusia kaavoitettuja tontteja (Erillispientalo), kpl	0	125	0
Uutta rakennusoikeutta (Asuinpientalo, Rivitalo), k-m ²	1800	15 000	0
Uutta rakennusoikeutta (Kerrostalo, sis. liikehuoneistoja), k-m ²	0	17 000	6 800

Maaomaisuuden hallinta ja paikkatieto

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Raakamaan hankinta, hehtaaria	110	50	37,7
Tonttireserviä (Erillispientalo) yht. kpl	330	470	318
Tonttireserviä (Asuinpientalo, Rivitalo), yht. k-m ²	44819	55 000	42 797
Tonttireserviä (Kerrostalo, Asuin- ja liikehuoneisto) yht. k-m ²	22060	39 000	28 860
Tonttireserviä (Teollisuus- ja varastorak.) yht. ha	43	43	38,6
Tonttireserviä (Liike- ja toimistorak.) yht. ha	16	14	15
Tonttireserviä (Tavaraliikenneterminaali) yht. ha	65	65	65
Tonttireserviä (Palvelurak.) yht. ha	1	1	1,1
Uusia erillispientalotontteja annettu luovutukseen	20	30	12
Myyty tai vuokrattu (Erillispientalo), kpl	19	30	12
Myyty tai vuokrattu (Asuinpientalo, Rivitalo), k-m ²	1248	1 800	622
Myyty tai vuokrattu (Kerrostalo, Liikehuoneisto), k-m ²	0	2400	0

Kehitys- ja kaavoituspalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT%	jäljellä
Toimintatuotot	1 675 962 €	1 508 900 €	1 421 505 €	94,21 %	87 395 €
Myyntituotot	576 351 €	570 000 €	419 627 €	73,62 %	150 373 €
Maksutuotot	145 335 €	16 000 €	8 565 €	53,53 %	7 435 €
Tuet ja avustukset	24 000 €				
Vuokratuotot	908 729 €	900 900 €	968 733 €	107,53 %	-67 833 €
Muut toimintatuotot	21 548 €	22 000 €	24 580 €	111,73 %	-2 580 €
Toimintakulut	-1 630 001 €	-1 914 500 €	-1 766 530 €	92,27 %	-147 970 €
Henkilöstökulut	-696 999 €	-758 000 €	-779 389 €	102,82 %	21 389 €
Palvelujen ostot	-704 052 €	-940 100 €	-602 238 €	64,06 %	-337 862 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 193 €	-8 400 €	-12 919 €	153,79 %	4 519 €
Avustukset	-107 000 €	-107 000 €	-126 031 €	117,79 %	19 031 €
Muut toimintakulut	-117 757 €	-101 000 €	-245 954 €	243,52 %	144 954 €
TOIMINTAKATE	45 961 €	-405 600 €	-345 025 €	85,07 %	-60 575 €

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Vastuhenkilö: Pekka Laitinen

Vastuualuepäällikön katsaus

Uuteen rakentamislakiin valmistautuminen ja rakennusjärjestyksen uusiminen viivästyivät loppuvuoteen, koska rakentamislain viimeisimmät muutokset varmistuivat vasta joulukuussa. Osa toimenpiteistä on tehtävissä vasta 2025 alussa. Rakennusvalvonnan lupa-asioiden lukumäärä oli 2023 tasolla, mutta yksittäisten suurten hankkeiden vaikutus kasvatti rakentamisen laajuutta sekä lupamaksutuloja. Paperiarkistojen digitointia jatkettiin konsernipalvelujen omana työnä, aiemmissa ostopalveluissa havaittujen laatuongelmien vuoksi. Rakennustietojen kiinteistöveroselvityksessä palveluhankinta valmistui sopimuksen mukaisesti ja omana työnä tehtävä tietojen siirtäminen rekistereihin jatkui koko vuoden ajan.

Ympäristövalvonnassa jatkettiin vireillä olevien vaativien yhteisluvhakemusten (maa-aines- ja ympäristölupa) valmistelua. Valmistuneista päätöksistä on vireillä muutostenhakuja, mikä työllistää myös päätösten valmistumisen jälkeen. Vesihuoltoon liittymättömien kiinteistöjen projektia jatkettiin lähettämällä kehotuksia liittymättömille kiinteistöille ja käsittelemällä vapautushakemuksia. Projektin ja määräaikaisen resurssin päätyminen huomioitiin ennakoivasti rajaamalla projektissa suoritettavia työvaiheita. Myös vesistöissä oli ennakoitua suuremman työmäärän vaatineita kohteita, mm. Teuronjoen patohanke ja Vähä-Tiilijärven tilanteen muuttuminen. Vuoden kuluessa tuli myös useita selvitettäviä ja yllättäviä tilanteita, jotka vaikuttivat ympäristövalvonnan työtilanteeseen.

Kunnan aktiivinen työ elinkeinoasioissa ja yritystonttien markkinoinnissa näkyi lisääntyneinä sijoittumiskyselyinä, joiden käsittelyyn kunnan lupaviranomaiset osallistuivat tarvittaessa neuvonnan ja tulkintojen linjaamisen osalta. Tiedonhallintaan ja tietojärjestelmiin liittyvät toteutuneet tai ennakoitavat muutokset edellyttivät työpanoksen suuntaamista myös niihin. Lupamaksutulot toteutuivat talousarviota suurempina ja palveluiden ostoissa saavutettiin säästöjä. Vastuualueen toimintakate toteutui n. 10 prosentti / 68 000 euroa parempana kuin talousarviossa.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Lakisääteisten perustehtävien ohella rakennusvalvonnassa valmistaudutaan 2025 voimaan tulevaan uuteen rakentamislakiin, joka muuttaa rakentamisen lupajärjestelmää ja rakennustietojen ylläpitoa oleellisesti nykyisestä. Muutos edellyttää rakennusvalvonnan toiminnan laajaa läpikäymistä sisältäen mm. kunnan rakennusjärjestyksen uusimisen, kunnan hallintosäännön, rakennusvalvonnan taksan ja kaikkien asiakasohjeiden päivittämisen, sekä merkittäviä muutoksia tietojärjestelmiin.

Arkistojen digitointia jatketaan ja edistetään digitoitujen arkistoaineistojen saatavuutta sähköisen myyntipalvelun kautta. Edellisinä vuosina toteutetun rakennustietojen kiinteistöveroselvityksen osalta tietojen rekistereihin siirtäminen valmistuu 2024 aikana ja tietojen välittämisen laadunvarmistus voidaan suorittaa koko projektin osalta.

Ympäristövalvonnan toiminta pohjautuu 2022-2025 välille hyväksytyyn valvontasuunnitelmaan ja vuosittain hyväksyttäviin tarkempiin valvontaohjelmiin. Toiminta keskittyy 2024 viranomaistehtäviin. Vireillä on useita vaativia maa-aines- ja ympäristölupa-asioita, jotka edellyttävät työpanoksen keskittämistä lupa-asioihin. Työtilanteen mahdollistaessa osallistutaan myös edistämistehtäviin ja annetaan ympäristönsuojelun asiantuntija-apua projektiasiantuntijalle hanke- ja projektitehtävissä, kuten esim. strategiaan ohjelmiin perustuvan "monta luontoa"-ohjelman toteutuksessa.

Vesistötyötä toteutetaan yhteistyönä alueen vesistötyöhön keskittyneiden yhteisöjen kanssa. Hollolan vesistövisio 2020-2025 -ohjelman päivittämistä suunnitellaan 2024 aikana.

Vesihuoltoon liittymättömien kiinteistöjen projektia jatketaan yhteistyössä vesihuoltolaitoksen ja LahtiAquan kanssa. Vapautushakemusten käsittelyä jatketaan ja hallintopakkomenettelyillä pyritään edistämään reagoimattomien kiinteistöjen tilannetta. Projektia varten perustettu määräaikainen virka päättyy 2024 vuoden lopussa, joten projektissa on pyrittävä minimoimaan sen jälkeiselle ajalle jatkuvia jatkotoimenpiteitä.

Toiminnalliset tavoitteet (valiokuntaan nähden sitovat tavoitteet)

Palvelualue Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Elinvoiman palvelualue Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2024
Uuden rakentamislain voimaantuloon valmistautuminen	Kuntakohtaisten säännösten, asiakasohjeiden, taksojen ja tietojärjestelmien päivittäminen uuden lainsäädännön ja uusien lupamenettelyjen mukaiseksi 1.1.2025 mennessä, sekä muutoksiin liittyvän asiakasviestinnän toteuttaminen.	Kehityspäällikkö Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu vastuualue	Rakentamislain viimeisimmät muutokset varmistuivat vasta joulukuussa, mikä viivästytti valmistautumista. Pääosa toimenpiteistä saatiin silti toteutettua vuodenvaihteessa ja osa siirtyi kunnasta riippumattomista syistä 2025 alussa toteutettaviksi.
Vesihuoltoon liittymättömien kiinteistöjen projektin toteuttaminen	Tarvittavien kehotusten lähettäminen reagoimattomille kiinteistöille 2024 aikana. Vapautushakemusten käsittely ja liittymisasteen seuranta. Projektin tietojen ja tulosten yhteen kokoaminen.	Ympäristötarkastaja, Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu Vesihuoltopäällikkö Vesihuoltolaitos	Tarvittavat kehotukset lähetetty ja saapuneet vapautushakemukset pääosin käsitelty. Velvoitepäätöksiä ei käynnistetty, koska määräaikainen resurssi päättyi 2024 loppuun. Projektin loppuraportti tuodaan tiedoksi toimielimille 2025 kevään aikana.
Vesistövisio 2020-2025-ohjelman päivityksen käynnistäminen	Tulevan ohjelmakauden vesistötyön suunnittelu ja yhteensovittaminen Monta luontoa-ohjelman toimenpiteiden kanssa. Toimenpiteiden suunnittelua 2024 aikana ja ohjelman valmistelu päätöksentekoon 2025 aikana.	Ympäristötarkastaja, Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu Projektiasiantuntija Elinvoiman hallinto	Vesistötyötä tekevien ulkoisten kumppanien kanssa tehtiin yhteistyötä tulevien vuosien suunnitelmien ja hankkeiden edistämiseksi.

Sitovuus valiokuntaan nähden on vastuualueen toimintakate.

Rakennus- ja ympäristövalvonta

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	202 605 €	255 000 €	283 825 €	111,30 %	-28 825 €
Toimintakulut	-879 543 €	-881 900 €	-842 006 €	95,48 %	-39 894 €
TOIMINTAKATE	-676 938 €	-626 900 €	-558 182 €	89,04 %	-68 718 €

Määrärahan toteutuminen palveluittain
Rakennusvalvonta

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	148 525 €	205 000 €	215 707 €	105,22 %	-10 707 €
Toimintakulut	-481 277 €	-449 700 €	-394 632 €	87,75 %	-55 068 €
TOIMINTAKATE	-332 752 €	-244 700 €	-178 925 €	73,12 %	-65 775 €

Ympäristönsuojelu

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	54 080 €	50 000 €	68 118 €	136,24 %	-18 118 €
Toimintakulut	-398 266 €	-432 200 €	-447 374 €	103,51 %	15 174 €
TOIMINTAKATE	-344 185 €	-382 200 €	-379 256 €	99,23 %	-2 944 €

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Rakennusvalvonta	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Rakennuslupien ja ilmoitusten määrä, kpl	256	280	260
Valmistuneet asunnot, kpl	25	40	34
Asuinrakennukset myönnettyissä luvissa, k-m2	4380	6 000	5 128
Vapaa-ajan rakennukset myönnettyissä luvissa, k-m2	773	800	412
Palvelu- ja liikerakennukset myönnettyissä luvissa, k-m2	1593	2 000	5 274
Teollisuus- ja varastorakennukset myönnettyissä luvissa, k-m2	1358	2 000	969

Ympäristönsuojelu	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Ympäristönsuojelulain mukaista lupa- tai ilmoitusasiaa, kpl	4	3	6
Maa-aineslulain mukaisia lupa-asioita, kpl	4	1	2
Valvontaohjelman mukaiset ympäristö- ja maa-aineslupien tarkastukset, kpl	28	30	33
Vireillä olevat hallintovireillepanot, kpl	11	20	11

Rakennus- ja ympäristövalvonta

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT%	jäljellä
Toimintatuotot	202 605 €	255 000 €	283 825 €	111,30 %	-28 825 €
Myyntituotot	4 695 €	5 000 €	8 690 €	173,80 %	-3 690 €
Maksutuotot	197 910 €	250 000 €	261 085 €	104,43 %	-11 085 €
Tuet ja avustukset			13 871 €		-13 871 €
Muut toimintatuotot			179 €		-179 €
Toimintakulut	-879 543 €	-881 900 €	-842 006 €	95,48 %	-39 894 €
Henkilöstökulut	-555 251 €	-535 900 €	-537 957 €	100,38 %	2 057 €
Palvelujen ostot	-214 956 €	-244 700 €	-193 387 €	79,03 %	-51 313 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 496 €	-2 700 €	-1 764 €	65,34 %	-936 €
Avustukset	-82 844 €	-78 000 €	-89 999 €	115,38 %	11 999 €
Muut toimintakulut	-23 996 €	-20 600 €	-18 899 €	91,74 %	-1 701 €
TOIMINTAKATE	-676 938 €	-626 900 €	-558 182 €	89,04 %	-68 718 €

Ruoka- ja siivouspalvelut

Vastuhenkilö: Helena Simolin

Vastuualuepäällikön katsaus

Ruoka- ja siivouspalvelut tuottavat lakisääteisiä ateriapalveluita kunnan koulujen ja päiväkotien asiakkaille, ja yhteisesti sovitun laatutason mukaista puhtautta kunnan kiinteistöissä. Heinsuon ja Kalliolan elinkaarikoulujen puhtauspalvelut tuottaa ulkoinen palveluntuottaja.

Ruoka- ja siivouspalvelujen ja hyvinvoinnin palvelualueen palvelusopimuksen sisältö on tarkemmin avattu palvelukuvauksissa, joissa on määritelty toiminnan tavoitteet, vastuut ja velvoitteet. Palvelukuvaukset päivitetään vuosittain yhteistyössä hyvinvoinnin palvelualueen kanssa.

Jatkuvaan henkilöstöresurssi haasteeseen on saatu helpotusta rekrytoimalla uusia työntekijöitä vuoden 2024 aikana. Vakituiseen työsuhteeseen on valittu viisi työntekijää ja määräaikaiseen työsuhteeseen neljä työntekijää. Uusia rekrytoineja on jatkettu mm. henkilöstön eläköitymisen, sairauspoissaolojen ja perhevapaiden vuoksi. Osatyökykyisyydestä aiheuttanutta henkilötyövuosivajetta korjataan työaikajärjestelyillä ja jatkuvalla rekrytoinnilla.

Ruoka- ja siivouspalveluissa on toteutettu asiakastytyväisyyskysely maaliskuussa 2024. Saadun palautteen pohjalta toimintaa on parannettu asiakastoiveiden mukaisesti. Tulokset ja tarvittavat muutokset on käyty läpi huhtikuun esihenkilöiltäpäivässä. Toiminnassa tehtävät parannukset ja muutokset on dokumentoitu ja tuotu tiedoksi asiakkaille kunnan verkkosivuilla toukokuun 2024 loppuun mennessä.

Ruokahävikin vähentämiseksi koulujen ylijäämäruokaa on jaettu seurakunnan kautta. Lisäksi Ylijäämäruokaa on jaettu sitä tarvitseville kuntalaisille yhteistyössä vapaa-aikapalvelujen Osuman kanssa. Hävikkiruoan vähentämiseksi ylijäämäruoan hyötykäyttöä on kehitetty saatujen kokemusten pohjalta vuoden 2024 aikana.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Hyvän asia- ja tehtäväkeskeisen toiminnan lisäksi henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen ovat edelleen keskiössä. Esihenkilöiden työn tukeminen edesauttaa henkilöstöjohtamisessa.

Muutamia nostoja, joita jatketaan myös tulevina vuosina

- luomutuotteiden käyttöä lisätään mm. maitotaloustuotteiden osalta
- jokaisella viikolla tarjotaan lasten valitsemia suosikkiruokia, jotka merkitään ruokalistalle hymy hymiöllä
- kasvisruokien vaihtelevuuteen, makuun ja proteiiniin lähteeseen panostetaan.
- paikallisia tuotteita tarjotaan joka viikko, paikallinen tuote merkitään ruokalistalle vihreällä lehdellä.

Toiminnalliset tavoitteet (valiokuntaan nähden sitovat tavoitteet)

Palvelualue Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Elinvoiman palvelualue Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2024
Ylijäämäruoan jakaminen yhteistyössä vapaa-aikapalvelujen kanssa (srk-yhteistyö)	Toiminta pilotoitiin syksyllä 2023 ja ylijäämäruoan jakaminen tarvitseville tavoitti kohderyhmänsä. Toimintaa jatketaan vuonna 2024. Pakattuja ruoka-annoksia jaetaan Hämeenkosken koululla ja Kalliolan koululla. Srk-yhteistyö jatkuu ja srk hakee ylijäämäruoan Heinsuon koululta	Ruokapalvelupäällikkö, Ruoka- ja siivouspalvelut	Ylijäämäruokaa on jaettu tarvitseville kuntalaisille suunnitelman mukaisesti, sovituissa kohteissa, yhteistyössä vapaa-aikapalvelujen kanssa.

Sitovuus valiokuntaan nähden on vastualueen toimintakate.

Siivous- ja ruokapalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	4 093 424 €	4 132 800 €	4 066 839 €	98,40 %	65 961 €
Toimintakulut	-4 036 094 €	-4 115 800 €	-4 071 173 €	98,92 %	-44 627 €
TOIMINTAKATE	57 330 €	17 000 €	-4 334 €	-25,50 %	21 334 €

Määrärahan toteutuminen palveluittain

Siivouspalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	1 221 463 €	1 174 800 €	1 178 348 €	100,30 %	3 548 €
Toimintakulut	-1 184 048 €	-1 157 800 €	-1 092 888 €	94,39 %	-64 912 €
TOIMINTAKATE	37 415 €	17 000 €	85 460 €	502,71 %	-68 415 €

Ruokapalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	2 871 960 €	2 958 000 €	2 888 491 €	97,65 %	69 509 €
Toimintakulut	-2 852 045 €	-2 958 000 €	-1 978 285 €	100,69 %	20 285 €
TOIMINTAKATE	19 915 €	0 €	-89 795 €		89 795 €

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Siivous- ja ruokapalvelu

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Siivouksen kokonaiskustannukset €/siiv.m ² /pv	0,11	0,11	0,11
Ruokapalvelu, kouluaterian keskihinta/€	2,99	2,98	3,21

Siivous- ja ruokapalvelut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT%	jäljellä
Toimintatuotot	4 093 424 €	4 132 800 €	4 066 839 €	98,40 %	65 961 €
Myyntituotot	4 070 313 €	4 132 800 €	4 040 299 €	97,76 %	92 501 €
Tuet ja avustukset	13 686 €		26 540 €		-26 540 €
Muut toimintatuotot	9 424 €				
Toimintakulut	-4 036 094 €	-4 115 800 €	-4 071 173 €	98,92 %	-44 627 €
Henkilöstökulut	-2 152 413 €	-2 370 400 €	-2 167 936 €	91,46 %	-202 464 €
Palvelujen ostot	-504 435 €	-454 900 €	-437 535 €	96,18 %	-17 365 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-945 284 €	-958 600 €	-1 106 340 €	115,41 %	147 740 €
Muut toimintakulut	-433 962 €	-331 900 €	-359 362 €	108,27 %	27 462 €
TOIMINTAKATE	57 330 €	17 000 €	-4 334 €	-25,50 %	21 334 €

Vesihuoltolaitos

Vastuuhenkilö: Riikka Johansson

Vastuualuepäällikön katsaus

Vesihuoltolaitoksen toimintavuosi 2024 toteutui kokonaisuutena pääosin talousarvion mukaisesti. Investointeja tehtiin 3,05 miljoonan euron edestä, mikä oli noin 150 000 euroa alkuperäistä talousarviota (3,2 miljoonaa euroa) vähemmän. Norolantien hulevesiviemäröinnin rakentaminen ja vesihuoltoverkoston saneeraus viivästyi vuonna 2023, jolloin sen rakentaminen ja kustannukset siirtyivät vuodelle 2024 niin, että budjetoidut määrärahat ylittyivät noin 130 000 euron edestä. Pennasantien ja Naavapolun vesihuoltoverkoston rakentaminen saatiin toteutettua ennakoitua selvästi edullisemmin (kustannukset 410 000 euroa, budjetoitu 700 000 euroa). Sorvasen asuinalueen rakentaminen aloitettiin vasta loppuvuodesta niin, että noin 430 000 euroa vuodelle 2024 varatuista määrärahoista jäi käyttämättä. Salpakankaan teollisuusalueen vesihuollon saneerausaluetta laajennettiin alkuperäisestä suunnitelmasta, minkä lisäksi puutteellisten lähtötietojen sekä ennakoimattomien olosuhteiden vuoksi työmaalla syntyi lisäkustannuksia niin, että kohteen kokonaiskustannukset ylittivät sille talousarviossa varatut määrärahat 590 000 euroa. Salpakankaan teollisuusalueen saneerausurakan alkuvaiheen urakkasumma 758 000 euroa nousi lopulta 1 090 000 euron kokonaiskustannuksiin. Lisäksi toteutettiin Salpa-Mattilan vedenottamon sekä Honkaharjun, Kirkonkylän uimarannan ja Savistenpään jätevesipumppaamoiden saneeraukset ja Hirvimäen paineenalennusaseman rakentaminen. Investointien toteutuksessa pysyttiin kuitenkin kokonaisuutena hyvin vesihuoltolaitoksen talousarviossa.

Jätevesipumppaamoiden saneeraukset sekä alle 30 000 euron verkostotöitä esim. tonttiliitokset toteutettiin tilaamalla rakennuttamispalvelut Lahti Aqua Oy:lta konsessiosopimuksen pohjalta. Uusien asemakaava-alueiden rakentaminen sekä Norolantien saneeraus toteutettiin kuntatekniikan kanssa yhteistyössä. Vesihuollon erilliset verkostohankkeet esim. Salpakankaan teollisuusalueen saneerauksen rakennuttaminen toteutettiin puitesopimus konsultteja hyödyntäen.

Vesihuoltolaitoksen hinnaston muutos tuli voimaan 1.6.2024 alkaen. Perusmaksuja nostettiin 20 prosenttia ja jäteveden käyttömaksua 5 prosenttia. Korotus oli tarpeen vedenkulutuksen vuoden 2023 merkittävän vähentymisen ja heikon rakentamisen johdosta, minkä vuoksi vesihuollon maksutulot olivat laskeneet. Korotuksilla varaudutaan myös pitkän aikavälin vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestointien kustannuksiin. Arvonlisäveron yleisen muutoksen vuoksi hinnastoa päivitettiin lisäksi 1.9.2024 alkaen.

Liikevaihto 4 699 223,89 euroa muodostui talous- ja jätevesien käyttömaksuista, perusmaksuista sekä liittymismaksuista. Vesihuoltolaitoksen maksutulot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna vedenkulutuksen osittaisen palautumisen sekä jäteveden käyttömaksun ja perusmaksujen korotuksen myötä. Liittymismaksutulot nousivat ympäristövalvonnan liittymisvelvollisuuden valvontatoimenpiteiden sekä hieman piristyneen uudisrakentamisen myötä. Kokonaisuutena tilinpäätös oli 58 443,18 euroa ylijäämäinen.

Vesihuoltolaitoksen tulosta on vaikea ennustaa etukäteen. Vielä joulukuussa Lahti Aqua Oy:n asiakaspalvelun ylläpitämien raporttien mukaan vuoden 2024 vedenkulutuksen arvioitiin laskevan. Myöskään Lahti Aqua Oy:n palvelumaksuista suurimman osan muodostavan jätevedenkäsittelyn kustannuksista ei ole ollut käytettävissä kuin arvioita ennen alkuvuotta 2025.

Vuoden aikana on panostettu edelleen varautumiseen esim. asentamalla kameravalvonnat kriittisimpiin vesihuollon kohteisiin ja osallistumalla useisiin vesihuollon häiriötilanteiden harjoituksiin mm. Pelastusopiston 29.5., Puolustusvoimien 30.-31.8., Etelä-Suomen aluehallintoviraston HÄME24 4.-5.9, ELY-keskuksen ja INSTA:n 17.9 järjestämiin harjoituksiin. Hollolan vesihuoltoa koskee myös Lahti Aqua Oy:n omat harjoitukset.

Vesihuoltotoiminnalle on laadittu valtakunnalliset Hyvän vesihuollon kriteerit, joista Hollolan vesihuoltotoiminta sai parhaan tuloksen eli erinomaisen. Hyvän vesihuollon tavoitteet ja mittarit on määritelty kriteeristön työkaluun niin, että ne ohjaavat ja kannustavat vesihuoltolaitoksia kestävään ja laadukkaaseen toimintaan. Erinomaisen luokitustuloksen lisäksi myös kaikki vesihuollon huoltovarmuuden kriteerit täyttyivät Hollolassa.

Lahti Aqua on vuoden 2024 aikana tarkentanut ylläpitämäänsä Hollolan vesihuoltoverkoston kuntoindeksityökalua. Sen avulla arvioituna Hollolan vesihuoltoverkoston saneeraustarve tulevina vuosikymmeninä on keskimäärin viisi miljoonaa euroa/vuosi. Viime vuosina vesihuoltoverkostoja on saneerattu keskimäärin noin miljoona euroa/vuosi.

Vuoden 2024 aikana on laadittu päivitys Hollolan vesihuollon kehittämissuunnitelmasta, joka menee päätöksentekoon ja asetetaan yleisesti nähtäville alkuvuodesta 2025. Vesihuollon kehittämissuunnitelman päivitys on vapaaehtoinen ja tiivis yhteenveto Hollolan vesihuollon nykytilanteesta, tavoitteista sekä kehittämistarpeista ja -

toimenpiteistä. Hollolan väestön on ennustettu vähenevän edelleen ja sitä kautta myös vedenkulutuksen. Vesihuollon kehittämistarpeet painottuvat nykyisen hyvän toimintavarmuuden turvaamiseksi olemassa olevien vesi- ja viemäriverkostojen saneeraukseen.

Vesihuoltolaitoksen ja kunnan välistä hulevesien viemärintisopimusta on päivitetty elinvoimavaliokunnan päätöksellä 5.11.2024. Hulevesien viemärintialueen kartta-aineisto päivitettiin ajan tasalle sekä sovittiin kunnan vastuulla olevien yleisten alueiden huleveden viemärintin korvauksesta vesihuoltolaitokselle. Kuntalaisilta ei toistaiseksi peritä erillisiä hulevesimaksuja.

Vuoden 2024 aikana on käynnistetty yhteistyössä Lahti Aqua Oy:n ja Lahden kaupungin kanssa Hollolan ja Lahden kokonaisvaltaisen kaupunkivesisuunnitelman hanke. Hankkeen tavoitteena on tunnistaa tilanteet ja paikat, joissa hulevesiä voi päästä jätevesiviemäriin tai likaantuneita hulevesiä on mahdollista päästä vesistöön tai kaupunki- ja taajamaympäristöön pahojen tulvien ja sateiden aikana. Vuonna 2024 Hollolan alueelle on laadittu maanpäällisten hulevesien pintavaluntareittien kartoitus sekä sen jatkotarkasteluna viemäriverkoston vuotoriskikohteiden kartoitus Hollolaan ja Lahteen. Hankkeen jatkotarkastelujen kautta tunnistetaan viemäriverkoston riskikohteita ja vaikuttavuutta herkkien vesistöjen ja kohteiden esim. vedenottamoiden vaikutusalueella. Ympäristöministeriö rahoittaa yhteishanketta 64 000 eurolla vesiensuojelun tehostamisohjelman kaupunkivesiteemasta.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Vesihuoltolaitos huolehtii vedenhankinnasta ja jakelusta sekä viemärintinistä kunnan hyväksymällä toiminta-alueella, jonka päivittämistä tulisi tarkastella vuoden 2024 aikana uudet asemakaava-alueet huomioiden.

Laitoksen toimintakulut katetaan palveluja käyttäviltä asiakkailta perittävin vesihuoltomaksuin. Vedenkulutuksen ja sitä kautta käyttömaksutulojen laskiessa, mutta toimintakulujen noustessa tulee varautua hinnaston korotukseen vuoden 2024 aikana niin, että muutos tulisi voimaan 1.1.2025 alkaen.

Ympäristönsuojelun vesihuoltoverkostoihin liittymiskehotushankkeen jatkuminen parantaa osaltaan vesihuoltolaitoksen tuloja, mutta aiheuttaa osaltaan myös investointitarpeita, koska vesihuollon toiminta-alueella kaikille kiinteistöille ei ole vielä rakennettu liittymismahdollisuutta vesihuoltoverkostoihin.

Lahti Aqua Oy:n perimät palvelumaksut perustuvat vedenkulutukseen, jätevesimääriin, verkostopituuksiin sekä Lahden jätevedenkäsittelyn kustannuksiin. Palvelumaksujen yksikköhinnat on sidottu kuluttajaindeksiin, joka on ollut selvästi nousussa, jolloin niiltä osin palvelumaksut tulevat nousemaan. Jäteveden virtaamaosuuksiin tulee vuodesta 2024 alkaen vaikuttamaan Kärkölän jätevesien johtaminen Lahteen käsiteltäviksi. Lahti Aqua Oy:n palvelumaksujen muodostumista, ennusteita ja toteutumista seurataan yhteistyöryhmän kokouksissa. Toteumaa on kuitenkin vaikea arvioida kuluvan vuoden aikana, jolloin lopulliset palvelumaksut selviävät vasta vuodenvaihteen jälkeen.

Vuoden 2024 palveluiden ostojen on arvioitu laskevan edellisestä vuodesta. Vuonna 2023 toteutettiin Salpakankaan entisen jätevedenpuhdistamon (nyk. Komolan) valvomorakennuksen purkaminen (kustannusvaraus 150 000 euroa).

Tulevan kauden suurimpia investointikohteita ovat Sorvasen asemakaava-alueen ja Hakosillan Pennasantien ja Naavapolun vesihuoltoverkostojen rakentaminen sekä Norolantien hulevesiviemärintin rakentamisen ja vesihuollon saneeraamisen jatkaminen. Lisäksi saneerataan Salpakankaan teollisuusalueen vesihuoltoverkostoja ja jätevesipumppaamoita. Vesihuollon verkostoinvestoinnit rakennutetaan yhteistyössä kuntatekniikan kanssa tai ostopalveluna. Laitosinvestointien rakennuttamisessa hyödynnetään Lahti Aqua Oy:n erityisosaamista.

Toiminnalliset tavoitteet (valiokuntaan nähden sitovat tavoitteet)

Palvelualue	Elinvoiman palvelualue	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2024
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)		
Vesihuollon kehittämissuunnitelman laadinta sisältäen kunnan haja-asutuksen vesihuoltostrategian	Suunnitelman laatiminen on aloitettu 2023, valmistuminen ja hyväksymiskäsittely vuoden 2024 aikana	Vesihuoltopäällikkö	Suunnittelutyö saatu valmiiksi, suunnitelman nähtävillä olo ja hyväksyminen toteutuu vuoden 2025 puolella.
Vesihuollon toiminta-alueen ja huleveden viemäröintialueen päivitykset	Laatiminen, ehdotusvaihe ja hyväksymiskäsittely vuoden 2024 aikana	Vesihuoltopäällikkö	Suunnittelutyö aloitettu, loppuun saattaminen ja hyväksyminen toteutuu vuoden 2025 aikana.

Talousarvion toteutuminen

Sitovuus valiokuntaan nähden on tilikauden yli-/alijäämä.

Hollolan Vesihuoltolaitos

	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TOT %	Jäljellä
Toimintatuotot	4 422 155 €	4 621 700 €	4 713 296 €	101,98 %	-91 596 €
Myyntituotot	4 409 986 €	4 621 700 €	4 699 224 €	101,68 %	-77 524 €
Tuet ja avustukset	12 169 €		14 072 €		-14 072 €
Toimintakulut	-2 570 482 €	-2 558 400 €	-2 509 607 €	98,09 %	-48 793 €
Henkilöstökulut	-71 450 €	-74 300 €	-81 895 €	110,22 %	7 595 €
Palvelujen ostot	-2 292 253 €	-2 335 400 €	-2 289 312 €	98,03 %	-46 088 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-197 985 €	-140 300 €	-129 993 €	92,65 %	-10 307 €
Muut toimintakulut	-8 793 €	-8 400 €	-8 406 €	100,08 %	6 €
TOIMINTAKATE	1 851 673 €	2 063 300 €	2 203 689 €	106,80 %	-140 389 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-305 241 €	-305 100 €	-304 871 €	99,92 %	-229 €
VUOSIKATE	1 546 432 €	1 758 200 €	1 898 818 €	108,00 %	-140 618 €
Poistot ja arvonalentumiset	-1 762 865 €	-1 758 200 €	-1 840 375 €	104,67 %	82 175 €
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 762 865 €	-1 758 200 €	-1 840 375 €	104,67 %	82 175 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-216 433 €	0 €	58 443 €		-58 443 €

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

Vesihuoltolaitos	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Laskutettava vesimäärä, 1000 m ³	781	830	799
Laskutettava jätevesimäärä, 1000 m ³	767	800	768
Liittyjäkiinteistöjen määrä, kpl	4669	4 700	4 703
Vesimaksu, €/m ³ (alv. 0%)	1,57	1,57	1,57
Investoinnit/liikevaihto (%)	42	50	65

Taseyksikön tilinpäätöslaskelmat

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS

TULOSLASKELMA

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Liikevaihto	4 699 223,89	4 409 986,10
Tuet ja avustukset	14 072,32	12 168,78
Materiaalit ja palvelut	-2 419 305,68	-2 490 237,92
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-129 993,25	-197 984,73
Palvelujen ostot	-2 289 312,43	-2 292 253,19
Henkilöstökulut	-81 895,37	-71 450,38
Palkat ja palkkiot	-64 560,99	-55 117,76
Henkilösivukulut	-17 334,38	-16 332,62
Eläkekulut	-15 572,38	-14 167,90
Muut henkilösivukulut	-1 762,00	-2 164,72
Poistot ja arvonalentumiset	-1 840 374,94	-1 762 864,60
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 840 374,94	-1 762 864,60
Liiketoiminnan muut kulut	-8 406,31	-8 793,33
Liikelylijäämä	363 313,91	88 808,65
Rahoitustuotot ja -kulut:	-304 870,73	-305 241,25
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	197,84	239,70
Muille maksetut korkokulut	-2 368,44	-2 780,95
Korvaus peruspääomasta	-302 700,00	-302 700,00
Muut rahoituskulut	-0,13	0,00
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaiseriä	58 443,18	-216 432,60
Ylijäämä(alijäämä)ennen varauksia	58 443,18	-216 432,60
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	58 443,18	-216 432,60
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,83 %	3,4 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	2,02 %	3,1 %
Voitto, %	1,2 %	-4,9 %

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS

RAHOITUSLASKELMA

01.01. - 31.12.2024 01.01. - 31.12.2023

Toiminnan rahavirta

Tulorahoitus	1 898 818,12	1 546 432,00
Liikelylijäämä	363 313,91	88 808,65
Poistot ja arvonalennukset	1 840 374,94	1 762 864,60
Rahoitustuotot ja -kulut	-304 870,73	-305 241,25
Investointien rahavirta	-3 047 299,25	-1 849 412,88
Investointimenot	-3 047 299,25	-1 849 412,88
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 148 481,13	-302 980,88

Rahoituksen rahavirta

Lainakannan muutokset	1 368 711,03	-125 269,91
Pitkäaikaisen lainojen vähennys muilta	-325 000,00	-325 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	1 693 711,03	199 730,09
Muut maksuvalmiuden muutokset	-220 229,90	428 250,79
Saamisten muutos kunnalta	0,00	0,00
Saamisten muutos muilta	-189 323,27	15 468,11
Korottomien velkojen muutos muilta	-30 906,63	412 782,68
Rahoituksen rahavirta	1 148 481,13	302 980,88

Rahavarojen muutos

0,00 0,00

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS

TASE

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	32 389 514,11	31 182 589,80
Aineelliset hyödykkeet	32 279 169,11	31 072 244,80
Maa- ja vesialueet	89 134,51	89 134,51
Rakennukset	728 891,86	787 398,93
Kiinteät rakenteet ja laitteet	30 877 932,86	29 004 397,12
Koneet ja kalusto	63 738,55	77 729,94
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	519 471,33	1 113 584,30
Sijoitukset	110 345,00	110 345,00
Liittymismaksut	110 345,00	110 345,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	436 175,25	246 851,98
Saamiset	436 175,25	246 851,98
Lyhytaikaiset saamiset	436 175,25	246 851,98
Myyntisaamiset	228 600,17	53 729,69
Muut saamiset	106 872,59	130 384,06
Siirtosaamiset	100 702,49	62 738,23
VASTAAVAA YHTEENSÄ	32 825 689,36	31 429 441,78
VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA	-13 117 186,62	-13 058 743,44
Peruspääoma	-9 302 673,01	-9 302 673,01
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-3 756 070,43	-3 972 503,03
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	58 443,18	216 432,60
VIERAS PÄÄOMA	-19 708 502,74	-18 370 698,34
Pitkäaikainen	-13 133 644,47	-13 458 644,47
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-1 500 000,00	-1 825 000,00
Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	-11 633 644,47	-11 633 644,47
Lyhytaikainen	-6 574 858,27	-4 912 053,87
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-325 000,00	-325 000,00
Lainat kunnalta	-5 618 589,49	-3 924 878,46
Ostovelat	-616 099,07	-650 646,54
Siirtovelat	-15 169,71	-11 528,87
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-32 825 689,36	-31 429 441,78
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	39,96	41,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	418,15	415,4
Kertynyt ylijäämä, 1000 eur	3815	3 756
Lainakanta 31.12., 1000 eur	7444	6 075

Vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot

Huleveden viemäröinnin ja vesihuollon osalta esitetään eriytetyt tilinpäätöslaskelmat vesihuoltolain muutosten (22.8.2014/681) edellyttämällä tavalla.

Erillisiä huleveden käyttömaksuja tai huleveden vuosittaisia perusmaksuja ei ole toistaiseksi käytössä.

Tilikauden 2024 tuloiksi on luettu huleveden viemäröinnille suoraan kohdistettavissa olleet liittymismaksutulot sekä perusmaksutulosta laskennallisesti eriytetty osuus.

Vuodesta 2021 huleveden viemäröinnin toimintamenot on eriytetty omalla laskentatunnisteella (sisäinen tilaus).

Vuoteen 2020 asti huleveden viemäröinnin menot eriytettiin laskennallisesti, perusteena käytettiin hulevesiverkoston pituutta.

Lainoista huleveden osuudeksi on erotettu tasearvojen suhteessa lainapääoma ja korkomenot.

Hulevedelle on laskettu prosenttiosuus poistoista.

Taseyksikön tilinpäätöslaskelmat

Vesihuoltolain edellyttämä laskennallinen eriytyminen, huleveden viemäröinti

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS

TULOSLASKELMA

	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Liikevaihto	320 620,62	267 431,22
Materiaalit ja palvelut	-73 931,25	-64 887,97
Palvelujen ostot	-73 931,25	-64 887,97
Poistot ja arvonalentumiset	-158 596,67	-150 725,83
Suunnitelman mukaiset poistot	-158 596,67	-150 725,83
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	
Liikelylijäämä	88 092,70	51 817,42
Rahoitustuotot ja -kulut:	-33 486,79	-31 744,32
Muille maksetut korkokulut	-244,30	-286,79
Korvaus peruspääomasta	-33 242,49	-31 457,53
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaiseriä	54 605,91	20 073,10
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	54 605,91	20 073,10

RAHOITUSLASKELMA	01.01. - 31.12.2024	01.01. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus	-103 990,76	-130 652,73
Liikelylijäämä	88 092,70	51 817,42
Poistot ja arvonalennukset	-158 596,67	-150 725,83
Rahoitustuotot ja -kulut	-33 486,79	-31 744,32
Investointien rahavirta	-474 025,27	-192 842,94
Investointimenot	-474 025,27	-192 842,94
Toiminnan ja investointien rahavirta	-578 016,03	-323 495,67
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset	-35 691,48	-33 775,01
Pitkäaikaisen lainojen vähennys muilta	-35 691,48	-33 775,01
Rahoituksen rahavirta	-35 691,48	-33 775,01

TASE

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 697 927,56	3 221 524,93
Aineelliset hyödykkeet	3 697 927,56	3 221 524,93
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 536 865,48	3 008 815,12
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	161 062,08	212 709,81
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 697 927,56	3 221 524,93
VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA	-418 886,77	-309 424,69
Peruspääoma	-1 021 618,91	-966 762,73
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	657 338,04	637 264,94
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	54 605,91	20 073,10
VIERAS PÄÄOMA	-1 478 027,41	-1 432 439,22
Pitkäaikainen	-1 442 335,93	-1 398 664,21
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-164 729,90	-189 659,68
Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	-1 277 606,03	-1 209 004,53
Lyhytaikainen	-35 691,48	-33 775,01
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-35 691,48	-33 775,01
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-1 896 914,18	-1 741 863,91

Hollolan kunta

PL 66, 15870 Hollola

Puh. (03) 880 111

kirjaamo@hollola.fi

sähköposti: etunimi.sukunimi@hollola.fi

www.hollola.fi

<https://twitter.com/HollolanKunta> <https://www.facebook.com/hollolankunta/>